

ΘΕΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

31 ΑΓΝΩΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΜΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΥΛΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ

Επιμέλεια Σπύρος Καλούδης

1. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τη γενική

Χαλεπὸν μὲν ἴσως ἔστι τοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις ὄντας πάθεισι

παραμυθεῖσθαι. τὰ γὰρ πένθη οὔτε λόγῳ οὔτε νόμῳ κοιμίζεται, ἀλλ' ἢ

Σχόλιο [Σ1]: παραμυθεῖσθαι : παρηγορῶ

Σχόλιο [Σ2]: Ποιο συντακτικό φαινόμενο παρατηρεῖς;

φύσις ἐκάστου καὶ φιλία πρὸς τὸν τελευτήσαντα <τὸν> ὄρισμὸν ἔχει τοῦ

λυπεῖσθαι. ὅμως δὲ χρῆθαι θαρρεῖν καὶ τῆς λύπης παραιρεῖν εἰς τὸ

Σχόλιο [Σ3]: παραιρῶ : αφαιρῶ, απομακρύνω

ἐνδεχόμενον, καὶ μεμνησθαι μὴ μόνον τοῦ θανάτου τῶν

τετελευτηκότων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀρετῆς ἧς καταλελοίπασιν. εἰ γὰρ

Σχόλιο [Σ4]: Ποιο συντακτικό φαινόμενο παρατηρεῖς;

Σχόλιο [Σ5]: καταλείπω : αφήνω, κληροδοτῶ

θρήνων ἄξια πεπόνθασιν, ἀλλ' ἐπαίνων μεγάλων πεποιήκασιν. εἰ δὲ

γήρωσθαι θνητοῦ μὴ μετέσχον, ἀλλ' εὐδοξίαν ἀγήρατον εἰλήφασιν,

εὐδαίμονές τε γεγόνασι κατὰ πάντα. ὅσοι μὲν γὰρ αὐτῶν ἄπαιδες

τετελευτήκασιν, οἱ παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπαινοὶ παῖδες αὐτῶν ἀθάνατοι

ἔσονται. ὅσοι δὲ παῖδας καταλελοίπασιν, ἢ τῆς πατρίδος εὐνοία

ἐπίτροπος αὐτοῖς τῶν παίδων καταστήσεται.

Σχόλιο [Σ6]: ἐπίτροπος : κηδεμόνας, προστάτης.

Υπερείδης, Επιτάφιος, 41-42

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα.
2. Ασκήσεις στη γενική :
 1. Οὐδέ ποτ' ἐπελαθόμεν ὑμῶν.
 2. Οἱ θεοὶ ἐπιμελοῦνται πάντων ἀνθρώπων.

3. Ἐρατοσθένης ἤρχε τῶν πελταστῶν.
 4. Ὀλίγοι τῶν στρατιωτῶν ἀπέθανον.
 5. Ἄρχεται ὁ πόλεμος Πελοποννησίων καί Ἀθηναίων.
3. **Να εντοπίσεις τον υποθετικό λόγο στο κείμενο και να τον μετατρέψεις στα υπόλοιπα είδη.**
 4. **Να κλιθούν :** πένθη, γήρως, ἀρετῆς.
 5. **Να γίνουν οι χρονικές αντικαταστάσεις :** παραιεῖν, καταστήσεται.

2. Για δυνατούς λύτες ...

Ο Κύρος προτρέπει εγκράτεια στους κατακτητές για να ...κυριαρχούν για πάντα στους κατακτημένους (Ξενοφώντας, Κύρου Παιδεία, VIII, V, 72-74)

Ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, τοῖς μὲν θεοῖς μεγίστη χάρις ὅτι ἔδοσαν ἡμῖν τυχεῖν ὧν ἐνομιζόμεν ἄξιοι εἶναι. νῦν γὰρ δὴ ἔχομεν καὶ γῆν πολλήν καὶ ἀγαθὴν καὶ οἷτινες ταύτην ἐργαζόμενοι θρέψουσιν ἡμᾶς· ἔχομεν δὲ καὶ οἰκίας καὶ ἐν ταύταις

κατασκευάς. Καὶ μηδεὶς γε ὑμῶν ἔχων ταῦτα νομισάτω ἀλλότρια ἔχειν· νόμος γὰρ ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις αἰδίδος ἔστιν, ὅταν πολεμούντων πόλις ἀλῶ, τῶν ἐλόντων εἶναι καὶ τὰ σώματα τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ χρήματα. Οὐκ οὐκ ἀδικία γε ἔξετε ὅ, τι ἂν ἔχητε, ἀλλὰ φιλανθρωπία οὐκ ἀφαιρήσεσθε, ἦν τι ἔατε ἔχειν αὐτούς. Τὸ μέντοι ἐκ τοῦδε οὕτως ἐγὼ γινώσκω ὅτι εἰ μὲν τρεψόμεθα ἐπὶ ῥαδιουργίαν καὶ τὴν τῶν

κακῶν ἀνθρώπων ἠδὲ πάθειαν, οἱ νομίζουσι τὸ μὲν πονεῖν ἀθλιότητα, τὸ δὲ ἀπόνως βιοτεύειν εὐδαιμονίαν, ταχὺ ἡμᾶς φημι ὀλίγου ἀξίους ἡμῖν αὐτοῖς ἔσεσθαι καὶ ταχὺ πάντων τῶν ἀγαθῶν στερήσεσθαι.

1. Μετάφραση του αποσπάσματος.
2. Να αναγνωρίσεις συντακτικά όλες τις γενικές.

Σχόλιο [ΣΚ7]: Οικιακά σκεύη

Σχόλιο [ΣΚ8]: Φιληδονία των κακῶν ἀνθρώπων

3. Γνωριζόμαστε καλύτερα με τη δοτική

Κάκεινό φημι, **δεῖν** τοὺς παῖδας ἐπὶ τὰ καλὰ τῶν **ἐπιτηδευμάτων** ἄγειν **παραινέσει καὶ λόγοις**, μὴ μὰ Δία **πληγαῖς** μηδ' **αἰκισμοῖς**. δοκεῖ γὰρ ποῦ ταῦτα **τοῖς δούλοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἐλευθέροις** πρέπειν· ἀποναρκῶσι γὰρ καὶ φρίττουσι πρὸς τοὺς πόνους, τὰ μὲν διὰ τὰς ἀλγηδόνας τῶν πληγῶν, τὰ δὲ καὶ διὰ τὰς ὕβρεις. ἔπαινοι δὲ καὶ ψόγοι πάσης εἰσὶν αἰκίας ὠφελιμώτεροι τοῖς ἐλευθέροις, οἱ μὲν ἐπὶ τὰ καλὰ παρορμώντες οἱ δ' ἀπὸ τῶν αἰσχροῶν ἀνείργοντες.

Σχόλιο [Σ9]: ἐπιτήδευμα :ασχολία, επάγγελμα

Σχόλιο [Σ10]: αἰκισμός : βασανισμός, κακοποίηση.

Δεῖ δ' ἐναλλάξ καὶ ποικίλως χρησθαι **ταῖς ἐπιπλήξεσι καὶ τοῖς ἐπαίνοις**, κάπειδάν ποτε **θρασύνωνται**, **ταῖς ἐπιπλήξεσιν** ἐν **αἰσχύνῃ ποιεῖσθαι**, καὶ πάλιν ἀνακαλεῖσθαι **τοῖς ἐπαίνοις** καὶ μιμεῖσθαι τὰς τίτθας, αἵτινες ἐπειδὴν τὰ παιδιά κλαυθυμύρῳσιν, εἰς παρηγορίαν πάλιν τὸν μαστὸν ὑπέχουσι. δεῖ δ' αὐτοὺς μηδὲ **τοῖς ἐγκωμίοις** ἐπαίρειν καὶ **φυσᾶν** χαυνοῦνται γὰρ **ταῖς ὑπερβολαῖς** τῶν ἐπαίνων καὶ **θρύπτονται**.

Σχόλιο [Σ11]: θρασύνωνται : αποθρασύνονται

Σχόλιο [Σ12]: Να τους κάνουμε να ντρέπονται

Σχόλιο [Σ13]: Φυσάω -ῶ : φουσκώνω

Σχόλιο [Σ14]: θρύπτομαι : ξιπάζομαι

Πλούταρχος, Περί Παιδων Ἀγωγῆς, 12

1. Να μεταφράσετε το απόσπασμα.

2. Ασκήσεις στη δοτική :

1. Τῇ βασιλείᾳ προσήκει καλοκαγαθία.
2. Ἐμοί μὲν ἀνάγκη τοῖς ἄρχουσι πειθεσθαι.
3. Οἱ πονηροὶ ἀλλήλοις ἐχθροὶ εἰσίν.
4. Βοηθητέον τοῖς πράγμασιν ἡμῖν.
3. Να εντοπίσεις τα απρόσωπα ρήματα στο κείμενο και να τα συντάξεις.
4. Να κλιθούν : ταῖς ἐπιπλήξεσι, παραινέσεσι.
5. Να γίνουν οι χρονικές αντικαταστάσεις : ὑπέχουσι, ἐπαίρειν.

4. Για δυνατούς λύτες ...

ὄρατε δέ: αὐτίκα δὴ μάλα, ἐπειδὴν ἀναστῆ τὸ δικαστήριον, εἷς ἕκαστος ὑμῶν, ὁ μὲν θᾶπτον ἴσως, ὁ δὲ σχολαίτερον, οἰκαδ' ἄπεισιν οὐδὲν φροντίζων οὐδὲ μεταστρεφόμενος οὐδὲ φοβούμενος, οὐτ' εἰ φίλος οὐτ' εἰ μὴ φίλος αὐτῷ συντεύξεταί τις, οὐδέ γ' εἰ μέγας ἢ μικρός, ἰσχυρὸς ἢ ἀσθενής, οὐδὲ τῶν τοιούτων οὐδέν. τί δήποτε; ὅτι τῇ ψυχῇ τοῦτ' οἶδε καὶ θαρρεῖ καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτείᾳ, μηδὲν ἔλξειν μηδ' ὑβριεῖν μηδὲ τυπτήσιν. εἴτ' ἐφ' ἧς ἀδείας αὐτοὶ πορευέσθε, ταύτην οὐ βεβαιώσαντες ἔμοι βαδιεῖσθε; καὶ τίνι χρῆ μελογισμῶ περιεῖναι ταῦτα παθόντα, εἰ περιοψέσθῃ με νῦν ὑμεῖς; θάρρει νῆ Δία, φήσειέ τις ἄν: οὐ γὰρ ἔτ' οὐδὲν ὑβρισθήσει. ἐὰν δέ, τότε ὀργιεῖσθε, νῦν ἀφέντες; μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ προδῶτε μήτ' ἐμὲ μήθ' ὑμᾶς αὐτοὺς μήτε τοὺς νόμους.

Δημοσθένης Κατὰ Μειδίον 221-223

1. Να συντάξεις τις υπογραμμισμένες δοτικές.
2. Προσπάθησε να μεταφράσεις όσο μπορείς περισσότερο. Γιατί όχι ολόκληρο;

Σχόλιο [ΣΚ15]: ἀνίσταμαι (εδώ) :σηκώνομαι για να φύγω

Σχόλιο [ΣΚ16]: συντυγχάνω φίλον :συναντώ τυχαία φίλο

Σχόλιο [ΣΚ17]: ἔλκω : τραβῶ, αρπάζω

Σχόλιο [ΣΚ18]: τύπτω :κτυπώ

Σχόλιο [ΣΚ19]: ἄδεια :ασφάλεια

Σχόλιο [ΣΚ20]: περιεῖμι :επιζῶ

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1

Όνομα

1. Συμφωνόληκτα ρήματα σε – μι

(Δες στο **θείο** σελ. 216)

ΡΗΜΑΤΑ	Β' ενικό ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΕΥΚΤΙΚΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ
δείκνυμι					
πήγνυμι <i>(στερεώνω)</i>					
ζεύγνυμι <i>(βάζω στο ζυγό)</i>					
ζώννυμι					
διασχεδάννυμι <i>(σαορπίζω)</i>					
ρήγνυμι					
μείγνυμι					

ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Τα αρχαία συναρπάζουν

.....

Να μεταφέρεις τους τύπους του μέσου Παρακειμένου και Υπερσυντελικού των ρημάτων :

ΡΗΜΑΤΑ	Β' ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΕΥΚΤΙΚΗΣ	ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΥ
πέπραγμα				
γέγραμμα				
ἔστραμμα				
τέθραμμα				
πέπεισμα				

Γ΄ ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΤΙΚΩΝ (συμφωνόληκτα) (Θείοσελ. 66-69)

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ - ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΔΟΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ- ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ - ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΠΛΗΘ.
ὁ θώραξ				
ὁ κῆρυξ				
ὁ πίναξ				
ἡ δρόαξ				
ὁ φύλαξ				
ἡ μάστιξ				
ἡ σῆραξ				
ἡ φάλαγξ				
ὁ βήξ				
ὁ γύψ				
ὁ χάλυψ				
ἡ ἐσθής				
ἡ ταχύτης				
ὁ γέλως				
ὁ ἀνδριάς				

ὁ ἔλέφας				
ὁ γέρον				
ὁ λέων				

Λίγη γραμματική δε βλάπτει ...

Γεωργός καθ' ἡμέραν ἔξω τοῦ _____ (ἄστυ) παρὰ τὸν ποταμὸν ἐπορεύετο. Ἐνταῦθα τῷ _____ (πέλεκυς) ἐξυλεύετο . μετὰ δὲ τὴν _____ (δύσις) τοῦ ἡλίου εἰς τὴν _____ (πόλις) ἐπὶ τοῦ ἵππου τὰ ξύλα ἔφερον. Ἐκφεύγει δ' ὅμως ποτὲ ὁ πέλεκυς καὶ εἰς τὸν ποταμὸν πίπτει. Ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ οὖν τοῦ _____ (πέλεκυς) ὁ γεωργὸς ὠδύρετο. Ὁ δὲ θεὸς τὴν τῆς _____ (θλίψις) αἰτίαν μανθάνει καὶ ἀναφέρει δύο _____ (πέλεκυς), τὸν μὲν δύοπήχεων ἐκ χρυσοῦ, τὸν δ' ἕτερον τοῦ γεωργοῦ. Οὗτος δ' ὅμως _____ (φύσις, γεν. εν.) ἦν ἀγαθῆς καὶ λαμβάνει τὸν οἰκεῖον. Ὁ θεὸς ἡδεταί (=ευχαριστεῖται) ἐπὶ τῇ _____ (σύνεσις) καὶ _____ (φρόνησις) τοῦ γεωργοῦ καὶ παρέχει αὐτῷ ἀμφοτέρους (=καὶ τοὺς δύο) τοὺς _____ (πέλεκυς). Ὁ γεωργὸς τὴν τῶν _____ (πέλεκυς) _____ (κτῆσις) λέγει τοῖς γεωργοῖς. Τούτων εἰς ἐξεπίτηδες τὸν _____ (πέλεκυς) ῥίπτει . μετὰ δὲ τὴν _____ (πρᾶξις) ὁμοίως τῷ πρώτῳ ὠδύρετο. Μετὰ δύο _____ (κατάδυσσις, αιτ.) ἐκφέρει ὁμοίως ὁ θεὸς δύο (πέλεκυς). Ὁ δὲ ξυλοκόπος, ὡς τὸν ἐκ χρυσοῦ ὄρα, "οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ πέλεκυς" λέγει. Ὁ θεὸς δ' ὅμως ἐπὶ τῇ _____ (ὑβρις) αὐτοῦ ὀργίζεται, τῷ δὲ ξυλοκόπῳ λέγει . "τῶν κακῶν _____ (πρᾶξις) ἀμοιβὴ ἐστὶ καὶ τῶν οἰκείων ἀγαθῶν ἢ ἀπώλεια".

5. Γνωριζόμαστε καλύτερα με τη **ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ** ...

Ὅρω **ἡμῖν** ἀντιπάλους προσιόντας οἷς ἡμεῖς, εἰ ὧδε στρατευσόμεθα, οὐ δυνησόμεθα μάχεσθαι. Προσέρχεται μὲν γὰρ δήπου χειμῶν, στέγαι δὲ εἰ καὶ **ἡμῖν αὐτοῖς** εἰσιν ἀλλὰ μὰ Δῖ' οὐχ **ἵπποις** οὐδὲ **θεράπουσιν** οὐδὲ **τῷ δήμῳ** τῶν στρατιωτῶν, ὧν ἄνευ ἡμεῖς οὐκ ἂν δυναίμεθα στρατεύεσθαι· τὰ δ' ἐπιτήδεια ὅπου μὲν ἡμεῖς ἐληλύθαμεν ὑφ' ἡμῶν ἀνήλωται· ὅπου δὲ μὴ ἀφίγμεθα, διὰ τὸ ἡμᾶς φοβεῖσθαι ἀνακεκομισμένοι εἰσὶν **εἰς ἐρύματα**, ὥστε αὐτοὶ μὲν ἔχειν, ἡμᾶς δὲ ταῦτα μὴ δύνασθαι λαμβάνειν. Τίς οὖν οὕτως ἀγαθὸς ἢ τίς οὕτως ἰσχυρὸς ὡς **λιμῶ** καὶ **ῥίγει** δύναιτ' ἂν μαχόμενος στρατεύεσθαι;

Σχόλιο [ΣΚ21]: ἔρυμα = οχύρωμα, πρόχωμα

«Κύρου Παιδεία» τοῦ Ξενοφῶντα 6, 1, 13-1

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να το αποδώσετε στα νέα ελληνικά.
2. Να συντάξετε τις **αιτιατικές** του κειμένου.
3. Να κλιθούν στις πλάγιες πτώσεις στους δύο αριθμούς : **ἡμῖν**, **χειμῶν**, **ῥίγει**, **στρατιωτῶν**, **λιμῶ**, **τῷ δήμῳ**.

4. Να αντικατασταθούν χρονικά : **μάχεσθαι, προσέρχεται, ανήλωται, αφίγημαθ, θεράπουσιν, ἀνακεκομισμένοι εισίν.**

6.Για δυνατούς λύτες

[5.1.32] Ἀκούοντες οὖν ταῦτα οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων πρέσβεις ἀπήγγελλον ἐπὶ τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι πόλεις. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες ὤμνυσαν ἐμπεδώσειν ταῦτα, οἱ δὲ Θηβαῖοι ἠξίου ὑπὲρ πάντων Βοιωτῶν ὀμνύναι. ὁ δὲ Ἀγησίλαος οὐκ ἔφη δέξασθαι τοὺς ὄρκους, ἐὰν μὴ ὀμνύωσιν, ὥσπερ τὰ βασιλέως γράμματα ἔλεγεν, αὐτονόμους εἶναι καὶ μικρὰν καὶ μεγάλην πόλιν. οἱ δὲ τῶν Θηβαίων πρέσβεις ἔλεγον ὅτι οὐκ ἐπεσταλμένα σφίσι ταῦτ' εἶη. Ἴτε νυν, ἔφη ὁ Ἀγησίλαος, καὶ ἐρωτᾶτε· ἀπαγγέλλετε δ' αὐτοῖς καὶ ταῦτα, ὅτι εἰ μὴ ποιήσουσι ταῦτα, ἔκσπονδοι ἔσσονται. οἱ μὲν δὴ ὤχοντο.

[5.1.33] ὁ δ' Ἀγησίλαος διὰ τὴν πρὸς Θηβαίους ἔχθραν οὐκ ἔμελλεν, ἀλλὰ πείσας τοὺς ἐφόρους εὐθύς ἐθύετο. ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο τὰ διαβατήρια, ἀφικόμενος εἰς τὴν Τεγέαν διέπεμπε τῶν μὲν ἰππέων κατὰ τοὺς περιοίκους ἐπισπεύσοντας, διέπεμπε δὲ καὶ ξεναγούς εἰς τὰς πόλεις. πρὶν δὲ αὐτὸν ὀρμηθῆναι ἐκ Τεγέας, παρήσαν οἱ Θηβαῖοι λέγοντες ὅτι ἀφιάσι τὰς πόλεις αὐτονόμους. καὶ οὕτω Λακεδαιμόνιοι μὲν οἴκαδε ἀπῆλθον, Θηβαῖοι δ' εἰς τὰς σπονδὰς εἰσελθεῖν ἠναγκάσθησαν.

Ελληνικά Ξενοφώντα 5, 1, 32-33

Σχόλιο [Σ22]: ἐμπεδώω -ῶ : τηρῶ, εφαρμόζω.

Σχόλιο [Σ23]: ἐπιστέλλομαι : διατάζομαι, δέχομαι οδηγίες.

Σχόλιο [Σ24]: ἔκσπονδος : παραβάτης συνθήκης.

Σχόλιο [Σ25]: διαβατήρια : θυσίες για τη διάβαση των συνόρων.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να κλιθούν στις πλάγιες πτώσεις στους δύο αριθμούς : **πρέσβεις, βασιλέως.**
2. Να αντικατασταθούν χρονικά : **ἀπήγγελλον, ὤμνυσαν, ανήλωται, ἀφιάσι.**
3. Να συνταχθούν οι **μετοχές** του κειμένου.

1. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι αιτιατικές στις παρακάτω προτάσεις

1. Καὶ πόλις αὐτόθι ᾠκεῖτο Θάψακος ὄνομα.
2. Διαφέρει γυνὴ ἀνδρὸς τὴν φύσιν.
3. Ἦν καὶ τὸ εἶδος νεανίσκος καὶ τὴν ψυχὴν εὐρωστος.
4. Ἐξεκόπην τὸν ὀφθαλμὸν λίθῳ.
5. Οἱ στρατηγοὶ ἀπέθανον ἀπομηθέντες τὰς κεφαλὰς.
6. Τὸν ἄλλον χρόνον ἀσφαλῶς διεπορεύοντο.
7. Στράτευμα συνελέγετο τόνδε τὸν τρόπον.
8. Ἐνταῦθα ἔμεινεν ὁ Κῦρος ἡμέρας τρεῖς.
9. Ὁ Κεντρίτης ποταμὸς ἀπεῖχε τῶν ὁρέων ἕξ ἢ ἑπτὰ στάδια.
10. Ἐπταὶ γὰρ ἡμέρας ἐπορεύθησαν διὰ τῶν Καρδούχων.
11. Αἰφικνοῦνται εἰς τὸν Ζαπάταν τὸ εὖρος τεττάρων πλέθρων.
12. Πρωταγόρας ἐπιδημεῖ τρίτην ἤδη ἡμέραν.
13. Τί τῆνικαδε ἀφῖξαι, ᾧ Κρίτων;
14. Αὐτὰ ταῦτα ὀργίζομαι σοί.

2. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι δοτικές των παρακάτω προτάσεων : 1. Ξέρξης χιλίαις καὶ διακοσίαις ναυσὶ καὶ ἀναριθμήτῳ στρατῷ πεζῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὤρμησε. 2. Οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὖνοι εἰσίν. 3. Οὐ μόνον καρποῖς τρεφόμεθα ἀλλὰ καὶ θηρίοις. 4. Ξέρξης τὴν θάλασσαν ὀργῆ ἐμαστίγωσεν. 5. Ἔργους φίλους γίνωσκε μὴ μόνον λόγοις. 6. Τῆ ὕστεραίᾳ ἡ πόλις ἔάλω.

3. Να βρεθούν τα άμεσα κι έμμεσα αντικείμενα στις παρακάτω προτάσεις : 1. Συγκαλέσας οὖν τοὺς στρατηγούς ὁ Κῦρος πρῶτον μὲν αὐτοὺς ἀπέκρυπτεν τὴν λύπην 2. Ἐγὼ δὲ φίλους μὲν ὑμᾶς καλῶ καὶ στρατηγούς ἀπέδειξα, οὐδέποτε δὲ ἑμαυτὸν δεσπότην ἐποίησα. 3. Οὐδένα ἀπεστέρησα τὸν μισθὸν 4. αἶε γὰρ ἐπυνθανόμην ὑμῶν τὰ ἄριστα τῷ πολέμῳ.

8. Γνωρίζομαστε καλύτερα με το κατηγορούμενο...

Κῦρος ὁ νεώτερος **κάλλιστος** ἔφυ τὸ εἶδος καὶ ἦν τῶ πάππῳ **ἑοικώς**.

Σχόλιο [Σ26]: ἑοικα τινί = μοιάζω με κάποιον

Ὅτε δέ τέλειος ἀνὴρ ἐγένετο, ἐνομίζετο κράτιστος πάντων. Οὗτος οὖν ἦν πάντων Περσῶν, τῶν μετὰ τὸν ἀρχαῖον Κῦρον γενομένων, βασιλικώτατος καὶ ἀξιώτατος ἀρχεῖν. Ὑπὸ πάντων **εὐτυχής** προσηγορεύετο, ἀξιόπιστος τοῖς λόγοις ἐφαίνετο, τοῖς φίλοις δ' ἔλεγεν ὅτι τὸ ἀπιστεῖν ἐστὶν ἀδικεῖν. Ἐκρίνετο δὲ ἰκανός κατεργάζεσθαι ὅ,τι ἐβούλετο. Ἡὔξητο δὲ διὰ ταῦτα τὸ ὄνομα αὐτοῦ **μέγα**. Στρατηγός δὲ πάντων ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀπεδείχθη, ὅσοι εἰς Καστωλοῦ πεδῖον ἠθροίζοντο, καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀρχῶν ἀγαθὸς διετέλεσεν. Διὰ ταῦτα πᾶσαι αἱ πόλεις **ἐκοῦσαι** αὐτόν εἶλοντο. Ἐπεὶ δὲ κατέστη σατράπης Ἰωνίας, Τισσαφέρνης διαβάλλει αὐτόν πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην, ὡς ἐπιβουλεύει αὐτῶ.

1. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε τα κατηγορούμενα και τις γενικές κατηγορηματικές.

Σόλων νομοθέτης ἐκλήθη.

Νομίζει τὰς πόλεις εἶναι ἑαυτοῦ.

Ἀφίκοντο ἑκταῖοι εἰς Χρυσόπολιν.

Ὀδύσσεια καὶ Ἰλιάς Ὁμήρου εἰσίν.

Τὴν εἰρήνην ἤγον ἄσμενοι.

Αἱ θύραι ἦσαν χαλκοῦ.

Σιγή ἐστὶ σῶφρονος τρόπου.

Τὰ ἱερά ἦν τριῶν ταλάντων.

Τὸ τεῖχος ἦν εἴκοσι ποδῶν.

Ὁ ἄνεμος ἐκπνεῖ μέγα.

2. **ἀπεδείχθη** : Χρονική αντικατάσταση στο γ'ενικό υποτακτικής. Εγκλητική αντικατάσταση στο β'ενικό του Ενεστώτα στην ίδια φωνή.
3. **κατέστη** : Χρονική αντικατάσταση στο α' πληθυντικό υποτακτικής. Εγκλητική αντικατάσταση στο β'ενικό του Ενεστώτα στην ίδια φωνή.

9.Ο Αντιφώντας ελέγχει τον Σωκράτη...

[1.6.1] Ἄξιον δ' αὐτοῦ καὶ ἅ πρὸς Ἀντιφῶντα τὸν σοφιστὴν διελέχθη μὴ παραλιπεῖν.(...) Ὡς Σώκρατες, ἐγὼ μὲν ᾧμην τοὺς φιλοσοφοῦντας εὐδαιμονεστέρους χρῆναι γίγνεσθαι· σὺ δέ μοι δοκεῖς τάναντία τῆς φιλοσοφίας ἀπολελαυκέναι. Ζῆς γοῦν οὕτως ὡς οὐδ' ἂν εἷς δούλος ὑπὸ δεσπότη διαιτώμενος μείνειε· σιτὰ τε σιτῆ καὶ ποτὰ πίνεις τὰ φαυλότατα, καὶ ἱμάτιον ἡμφίεσαι οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ θέρους τε καὶ χειμῶνος, ἀνυπόδητός τε καὶ ἀχίτων διατελεῖς.

[1.6.3] καὶ μὴν χρήματά γε οὐ λαμβάνεις, ἅ καὶ κτωμένους εὐφραίνει καὶ κεκτημένους ἐλευθεριώτερόν τε καὶ ἥδιον ποιεῖ ζῆν. Εἰ οὖν ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἔργων οἱ διδάσκαλοι τοὺς μαθητὰς μιμητὰς ἑαυτῶν ἀποδεικνύουσιν, οὕτω καὶ σὺ τοὺς συνόντας διαθήσεις, νόμιζε κακοδαιμονίας διδάσκαλος εἶναι. [1.6.4] καὶ ὁ Σωκράτης πρὸς ταῦτα εἶπε· Δοκεῖς μοι, ὦ Ἀντιφῶν, ὑπειληφέναι με οὕτως ἀνιαρῶς ζῆν, ὥστε πέπεισμαι σὲ μᾶλλον ἀποθανεῖν ἂν ἐλέσθαι ἢ ζῆν ὥσπερ ἐγώ. ἴθι οὖν ἐπισκεψώμεθα τί χαλεπὸν ἦσθησαι τοῦ ἐμοῦ βίου.

(Ξενοφώντας, Απομνημονεύατα Σωκράτους 1,4)

1. Βρες τα κατηγορούμενα.

Σχόλιο [ΣΚ27]: Παραβολική αναφορική. Ὅπως δεν θα ἔμμενε..

Σχόλιο [ΣΚ28]: Αν θα κατευθύνεις τους μαθητές σου

10. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις μετοχές...

Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ τῳ δοκεῖ μεγάλη ἡ **ζημία** εἶναι καὶ λίαν ἰσχυρὸς ὁ νόμος, μεμνησθαι χρὴ ὅτι οὐ νομοθετήσοντες περὶ αὐτῶν **ἤκετε**, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους **ψηφιοῦμενοι**, οὐδὲ **τοὺς ἀδικοῦντας ἐλεήσοντες**, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς **ὀργιοῦμενοι** καὶ ὅλη τῇ πόλει **βοηθήσοντες**, εὐ εἰδότες ὅτι ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ὀλίγους **τιμωρησάμενοι** πολλοὺς ποιήσετε **κοσμιωτέρους** ἐν τοῖς μέλλουσι κινδυνεύειν. Χρὴ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτος **ἀμελήσας** τῆς πόλεως τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν ἐσκέψατο, οὕτως ὑμᾶς **ἀμελήσαντας** τούτου τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ψηφίσασθαι, ἄλλως τε καὶ ὄρκους **ὀμωμοκότας** καὶ περὶ Ἀλκιβιάδου μέλλοντας ψηφίσασθαι, ὅς ἐάν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ, **καταγελῶν** τῆς πόλεως ἄπεισιν: οὐ γὰρ δὴ χάριν γε ὑμῖν ἀποδώσει τῇ ψήφῳ κρύβδην **εὐ παθῶν**, ὅς τῶν φίλων τοὺς φανερώς αὐτὸν **εὐ ποιήσαντας** κακῶς ποιεῖ. [11] ὑμεῖς οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰς τούτων δεήσεις περὶ ἐλάττονος **ποιησάμενοι** τὰ δίκαια ψηφίσασθε. ἀποδέδεικται δὲ **καταλεγείς** εἰς τοὺς ὀπίτας καὶ λιπῶν τὴν τάξιν καὶ τῶν νόμων κωλυόντων ἀδοκίμαστος **ἰππεύσας**, καὶ περὶ ὧν οἱ νόμοι διαρρήδην οὔτε στρατηγὸν οὔτε ἵππαρχον οὔτε ἄλλον οὐδένα κυριώτερον ἐκείνων ἀποδεικνύουσι, περὶ τούτων ἰδιώτης ὧν τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν δεδωκώς

Σχόλιο [Σ29]: ζημία : το πρόστιμο, ἡ τιμωρία

Σχόλιο [Σ30]: κόσμιος : ο ευπρεπής, ο φρόνιμος

Σχόλιο [Σ31]: ἀμελῶ : παραμελῶ, ἀδιαφορῶ

Σχόλιο [Σ32]: εὐ πάσχω : ευεργετούμαι

Σχόλιο [Σ33]: εὐ ποιῶ : ευεργετῶ

Σχόλιο [Σ34]: καταλέγω : στρατολογούμαι

1. Να συντάξεις όλες τις μετοχές του κειμένου.
2. **ἀποδώσει:** β' ενικό οριστικής, υποτακτικής, ευκτικής Ενεστώτα στις δύο φωνές.
3. **εἰδότες:** γ' πληθυντικό υποτακτικής Ενεστώτα και Αορίστου.

11. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις μετοχές (συνημμένη και απόλυτη μετοχή)

Στον πλατωνικό διάλογο *Κρίτων* ο Σωκράτης επιχειρηματολογεί υπέρ της λογικής αναγκαιότητας υπακοής στους νόμους. Το τίμημα όμως θα είναι η εκτέλεσή του ...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

σκοπῶμεν, ὦ ἀγαθέ, κοινῇ, καὶ εἴ πη ἔχεις ἀντιλέγειν ἐμοῦ λέγοντος, ἀντίλεγε καὶ σοὶ πείσομαι· εἰ δὲ μή, παῦσαι ἤδη, ὦ μακάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς χρηὴ ἐνθένδε ἀκόντων Ἀθηναίων ἐμὲ ἀπιέναι· ὡς ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιῶμαι πείσας σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ μὴ ἄκοντος. ὄρα δὲ δὴ τῆς σκέψεως τὴν ἀρχὴν ἔάν σοι ἱκανῶς λέγηται, καὶ πειρῶ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἂν μάλιστα οἴη.

ΚΡΙΤΩΝ

ἀλλὰ πειράσομαι.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐδενὶ τρόπῳ φαμέν ἐκόντας ἀδικητέον εἶναι, ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ τινὶ δὲ οὐ; ἢ οὐδαμῶς τό γε ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθὸν οὔτε καλόν, ὡς πολλάκις ἡμῖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὠμολογήθη; [ὅπερ καὶ ἄρτι ἐλέγετο] ἢ πᾶσαι ἡμῖν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν ὁμολογίαι ἐν ταῖς οὐδε ταῖς ὀλίγαις ἡμέραις ἐκκεχυμέναι εἰσίν, καὶ πάλα, ὦ Κρίτων, ἄρα τηλικοῖδε [γέροντες] ἄνδρες πρὸς ἀλλήλους σπουδῇ διαλεγόμενοι ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παιδῶν οὐδὲν διαφέροντες; ἢ παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει ὡς περὶ τότε ἐλέγετο ἡμῖν· εἴτε φασὶν οἱ πολλοὶ εἴτε μή, καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς ἔτι τῶνδε χαλεπότερα πάσχειν εἴτε καὶ προότερα, ὅμως τό γε ἀδικεῖν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ὄν παντὶ τρόπῳ; φαμέν ἢ οὐ;

ΚΡΙΤΩΝ

φαμέν.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν.

Σχόλιο [Σ35]: σκοπῶμεν : προτροπική υποτακτική , ας εξετάσουμε ...

Σχόλιο [Σ36]: = ἔχω + απαρέαφατο = δύναμαι, μπορώ.

Σχόλιο [Σ37]: ἄκων –ουσα-ον = (επιθ. με αξία μη) χωρίς τη θέλησή μου

Σχόλιο [Σ38]: περὶ πολλοῦ ποιῶμαι : δίνω μεγάλη σημασία

Σχόλιο [Σ39]: Σχῆμα πρόληψης : Ὅρα δὲ ἔάν σοι ἱκανῶς λέγηται ἡ ἀρχὴ τῆς σκέψεως. Ἡ π' ῥοταση λοιπὸν ἔάν ... λέγηται εἶναι πλάγια ερωτηματική.

Σχόλιο [Σ40]: ἀδικητέον εἶναι : (ρημ.επίθετο) δεῖ + απαρέμφατο = πρέπει να αδικούμε

Σχόλιο [Σ41]: ἐκχέομαι : ἔχω λησμονηθεῖ

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2

Ρήματα Β' Συζυγίας

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ

(Δες στο **θείο** σελ. 220-225)

ΡΗΜΑΤΑ	<u>β' ενικ. και β'</u> <u>πληθ.</u> <u>ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ</u>	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΕΥΚΤΙΚΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ
καταδίδωμι					
παρίσταμαι					
άνιημι					
είσημι					
ἀνατίθημι					
παρατίθεμαι					
ίστημι					
διατίθημι					
δίδωμι					
ἀποδίδωμαι					

είσομαι					
εφίημι					
προδίδομαι					
παρίστημι					

Ρήματα Β' Συζυγίας**ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'**(Δες στο **θείο** σελ. 220-225)

ΡΗΜΑΤΑ	β' ενικ. και β' πληθ. ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΕΥΚΤΙΚΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ
καταδίδωμι					
παρίσταμαι					
άνιημι					
ανάτιθημι					
παραδίδωμι					

ρηματα	β' ενικ. και β' πληθ. οριστικης αοριστου	υποτακτικης	ευκτικης	προστακτικης	απαρεμφατο
καταδίδωμι					
παρίσταμαι					
άνιμι					
είσιμι					
άνατίθημι					
παρατίθεμαι					
ίστημι					
διατίθημι					
δίδωμι					
άποδίδομαι					
εισιέμαι					
έφίημι					
προδίδομαι					
παρίστημι					

12. Γνωρίζομαστε καλύτερα με το απαρέμφατο

Ἵτι μὲν, ὦ ἄνδρες, Λακεδαιμόνιοι κατέχουσι τὴν ἀκρόπολιν, μηδὲν ἄθυμείτε· οὐδενὶ γὰρ φασὶ πολέμιοι ἦκειν, ὅστις μὴ πολέμου ἐρᾷ· ἐγὼ δὲ τοῦ νόμου κελεύοντος ἐξείναι πολεμάρχῳ λαβεῖν, εἴ τις δοκεῖ ἄξια θανάτου ποιεῖν, λαμβάνω τουτονὶ Ἴσμηνίαν, ὡς πολεμοποιούντα. καὶ ὑμεῖς δὲ οἱ λοχαγοὶ τε καὶ οἱ μετὰ τούτων τεταγμένοι, ἀνίστασθε, καὶ λαβόντες ἀπαγάγετε τοῦτον ἔνθα εἴρηται. οἱ μὲν δὴ εἰδότες τὸ πρᾶγμα παρησάν τε καὶ ἐπέιθοντο καὶ συνελάμβανον· τῶν δὲ μὴ εἰδόντων, ἐναντίων δὲ ὄντων τοῖς περὶ Λεοντιάδην, οἱ μὲν ἔφευγον εὐθύς ἔξω τῆς πόλεως, δείσαντες μὴ ἀποθάνοιεν· οἱ δὲ καὶ οἴκαδε πρῶτον ἀπεχώρησαν· ἐπεὶ δὲ εἰργμένον τὸν Ἴσμηνίαν ἦσθοντο [οἱ] ἐν τῇ Καδμεΐᾳ, τότε δὴ ἀπεχώρησαν εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ ταῦτὰ γιγνώσκοντες Ἀνδροκλείδα τε καὶ Ἴσμηνίᾳ μάλιστα τριακόσιοι.

Ξενοφώντας Ελληνικά, 5

1. Να συντάξεις όλα τα **απαρέμφατα**.
2. Να **μεταφράσεις** το κείμενο.
3. Να **καθορίσεις τη συντακτική θέση των παρακάτω απαρεμφάτων**.

Ἵστι δε ἄξια ἡ χώρα ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἐπαινέσθαι.

Νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ.

Οὐδὲν δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖς πρᾶγμα, σαυτὸν προδοῦναι.

Θεμιστοκλέα ἔκρινον ἰκανώτατον εἰπεῖν καὶ γνῶναι καὶ πρᾶξαι.

Ἐπιστήμων λέγειν τε καὶ σιγᾶν.

Ἐδόκουν ἐπιτήδειοι εἶναι ὑπεξερεθῆναι.

Οὐκ εἶχον ἀργύριον ἐπισιτίζεσθαι.

Προσῆκει τιμῆς τυγχάνειν τούς τηλικιούτων ἀγαθῶν αἰτίους.

Θεοὶ πολίται, μὴ με δουλείας τυχεῖν.

Οἱ νόμοι δοκοῦσι οἱ πολλοὶ ταῦτα δύο μάλιστα διδάσκειν, ἄρχειν τε ἄρχεσθαι.

Το κακῶς ποιεῖν ἐστὶν ἀδικεῖν.

Ἐκῶν εἶναι οὐδὲν ψεύσομαι.

13.ΓΙΑ ΔΥΝΑΤΟΥΣ ΛΥΤΕΣ

Ο **Ισοκράτης** στον *Αρεοπαγητικό* του συγκρίνει την ώριμη δημοκρατία του Περικλή με τη δημοκρατία της εποχής του.

Αίτιον δ' ἦν τοῦ ταῦτα τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν καὶ μὴ περιμαχήτους εἶναι τὰς ἀρχάς, ὅτι μεμαθηκότες ἦσαν ἐργάζεσθαι καὶ φεῖδεσθαι, καὶ μὴ τῶν μὲν οἰκείων ἀμελεῖν τοῖς δ' ἄλλοις ἐπιβουλεύειν, μηδ' ἐκ τῶν δημοσίων τὰ σφέτερ' αὐτῶν διοικεῖν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐκάστοις ὑπαρχόντων, εἴ ποτε δεήσειε, τοῖς κοινοῖς ἐπαρκεῖν, μηδ' ἀκριβέστερον εἰδέναι τὰς σφόδρα τῶν τῆς πόλεως, ὥστε χαλεπώτερον ἦν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις εὑρεῖν τοὺς βουλομένους ἄρχειν ἢ νῦν τοὺς μηδὲν δεομένους· οὐ γὰρ ἐμπορίαν, ἀλλὰ λειτουργίαν ἐνόμιζον εἶναι τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν, οὐδ' ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἐσκόπουν ἐλθόντες εἴ τι λῆμμα παραλελοίπασιν οἱ πρότερον ἄρχοντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἴ τις πρᾶγματος κατημελήκασιν τῶν τέλος ἔχειν κατεπειγόντων. [26] Ὡς δὲ συντόμως εἶπεῖν, ἐκεῖνοι διεγνωκότες ἦσαν ὅτι δεῖ τὸν μὲν δῆμον ὥσπερ τύραννον καθιστάναι τὰς ἀρχὰς καὶ κολάζειν τοὺς ἐξαμαρτάνοντας καὶ κρίνειν περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, τοὺς δὲ σχολὴν ἄγειν δυναμένους καὶ βίον ἰκανὸν κεκτημένους ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν ὥσπερ οἰκέτας, καὶ δικαίους μὲν γενομένους ἐπαινέσθαι καὶ στέργειν ταύτη τῇ τιμῇ, [27] κακῶς δὲ διοικήσαντας μηδεμίᾳ συγγνώμῃ τυγχάνειν ἀλλὰ ταῖς μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν. καίτοι πῶς ἂν τις εὖροι ταύτης βεβαιότεραν ἢ δικαιότεραν δημοκρατίαν, τῆς τοὺς μὲν δυνατωτάτους ἐπὶ τὰς πράξεις καθιστάσης, αὐτῶν δὲ τούτων τὸν δῆμον κύριον ποιούσης;

1. Να συντάξεις όλα τα απαρέμφατα.
2. Να μεταφράσεις το απόσπασμα.
3. **εἰδέναι** : το β' πληθυντικό Οριστικής και Υποτακτικής Ενεστώτα και Αορίστου β'.

ἐσκόπουν : β' πληθυντικό Οριστική και Υποτακτική Παρακειμένου Μέσης Φωνής

4. **ἄρχοντες** : δοτική στους δύο αριθμούς.

οἰκέτας: γενική στους δύο αριθμούς.

ταῖς μεγίσταις ζημίαις :η συνεκφορά στη δοτική ενικού και πληθυντικού στο συγκριτικό.

πράξεις: αιτιατικές στους δύο αριθμούς.

Σχόλιο [ΣΚ42]: περιζήτητα

Σχόλιο [ΣΚ43]: να κάνουν οικονομίες

Σχόλιο [ΣΚ44]: από την πολιτική

Σχόλιο [ΣΚ45]: προσφορά δημόσια

Σχόλιο [ΣΚ46]: πλεόνασμα

Σχόλιο [ΣΚ47]: είχαν τη γνώμη

Σχόλιο [ΣΚ48]: αυτοί που είχαν χρόνο

Σχόλιο [ΣΚ49]: ποινές

14. Ξενοφώντας Ἑλληνικά Α' (γ') 8 - 10

Ἐκ τούτου δὲ Ἀλκιβιάδης μὲν ᾤχετο εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καὶ εἰς Χερρόνησον **χρήματα πράξων**, οἱ δὲ λοιποὶ στρατηγοὶ συνεχώρησαν πρὸς Φαρνάβαζον ὑπὲρ Καλχηδόνος εἴκοσι τάλαντα **δοῦναι** Ἀθηναίοις Φαρνάβαζον καὶ ὡς βασιλέα πρέσβεις Ἀθηναίων **ἀναγαγεῖν**, καὶ ὄρκους ἔδοσαν καὶ ἔλαβον παρὰ Φαρναβάζου **ὑποτελεῖν** τὸν φόρον Καλχηδονίους Ἀθηναίοις ὅσονπερ εἰώθεσαν καὶ τὰ ὀφειλόμενα χρήματα **ἀποδοῦναι**, Ἀθηναίους δὲ μὴ πολεμεῖν Καλχηδονίοις, **ἕως ἂν οἱ παρὰ βασιλέως πρέσβεις ἔλθωσιν**. Ἀλκιβιάδης δὲ τοῖς ὄρκοις οὐκ ἐτύγχανε παρών, ἀλλὰ περὶ Σηλυμβρίαν ἦν.

Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το κείμενο.

α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικῶς τις μετοχές: *πράξων, παρών*.

β) Να γράψετε την υπόθεση και την απόδοση του υποθετικού λόγου που λανθάνει στο κείμενο και να τον χαρακτηρίσετε.

16. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις χρονικές προτάσεις

αἰεὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθεμεν φοιτᾶν καὶ ἐγὼ καὶ οἱ

Σχόλιο [Σ50]: εἰώθη = συνηθίζω

ἄλλοι παρὰ τὸν Σωκράτη, συλλεγόμενοι ἔωθεν εἰς τὸ δικαστήριον ἐν ᾧ

Σχόλιο [Σ51]: ἔωθεν (επιρ) = από το πρωί.

καὶ ἡ δίκη ἐγένετο: πλησίον γὰρ ἦν τοῦ δεσμοτηρίου. **περιεμμένον** οὖν

ἐκάστοτε ἕως ἀνοιχθείη τὸ δεσμοτήριον, διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων,

Σχόλιο [Σ52]: διατρίβω : περνῶ την ὥρα μου

ἀνεώγετο γὰρ οὐ πρῶ: ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, εἰσηίμεν παρὰ τὸν Σωκράτη

Σχόλιο [Σ53]: εἰσηίμι (εἰσέρχομαι)

καὶ τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ τότε **πρωαίτερον**

Σχόλιο [Σ54]: πρωαίτερον (επιρ) πιο πρωί.

συνελέγημεν: τῇ γὰρ προτεραίᾳ ἡμέρᾳ ἐπειδὴ ἐξήλθομεν ἐκ τοῦ δεσ

μωτηρίου ἑσπέρας, ἐπυθόμεθα ὅτι τὸ πλοῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἶη.

παρηγγείλαμεν οὖν ἀλλήλοις ἤκειν ὡς πρωαίτατα εἰς τὸ εἰωθός. καὶ

ἤκομεν καὶ ἡμῖν ἐξελθῶν ὁ θυρωρός, ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπεν

περιμένειν καὶ μὴ πρότερον **παριέναι** ἕως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ: 'λύουσι

Σχόλιο [Σ55]: παριέναι : πάρεμι

γάρ,' ἔφη, 'οἱ ἔνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν ὅπως ἂν τῇδε τῇ

ἡμέρᾳ τελευτᾶ.' οὐ πολὺν δ' οὖν χρόνον **ἐπισχῶν** ἦκεν καὶ ἐκέλευεν

Σχόλιο [Σ56]: ἐπισχῶν: ἐπέχω = συγκρατῶ

ἡμᾶς εἰσιέναι. **εἰσιόντες** οὖν κατελαμβάνομεν τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι

λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίππην — γινώσκεις γάρ — ἔχουσάν τε τὸ παιδίον

αὐτοῦ καὶ παρακαθημένην. ὡς οὖν εἶδεν ἡμᾶς ἢ Ξανθίππη, ἀνηυφήμησέ

τε καὶ τοιαῦτ' ἄττα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι 'ὦ Σώκρατες,

ἔσχατον δὴ σε προσερούσι νῦν οἱ ἐπιτήδευοι καὶ σὺ τούτους.’ καὶ ὁ Σωκράτης βλέψας εἰς τὸν Κρίτωνα, ᾧ Κρίτων,’ ἔφη, ἄπαγέτω τις αὐτὴν οἴκαδε.

1. Να αναλύσεις σε χρονικές προτάσεις τις χρονικές μετοχές. Να αναγνωρίσεις τις χρονικές προτάσεις.

2. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Ποια θέση κατέχουν οι χρονικές προτάσεις και πώς εισάγονται; Να δικαιολογήσετε την εκφορά τους.

- Ὅτε ἡμέρα ἐγένετο, παρῆν ὁ Γαβρίας.
- Κῦρος ἐθήρευεν, ὁπότε βούλοιτο γυμνᾶσαι ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἵππους.
- Ἐπειδὴν ἅπαντα ἀκούσητε, κρίνατε.
- Οὗτοι οὖν διέβησαν, πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι.
- Οἱ Ἥλειοι ἔπειθον μὴ ποιεῖσθαι αὐτοὺς μάχην, πρὶν οἱ Θηβαῖοι παραγένοιτο.
- Ὅταν βορρᾶς πνέη, καλοὶ πλοῖ εἰσιν.

17. Αδίδακτο κείμενο για εξάσκηση και μετάφραση

Ἐπει δὲ συνήλθον, ἔλεξεν· Ἐγώ, ἄνδρες λοχαγοί, οὔτε καθεύδειν δύναμαι, ὥσπερ οἶμαι οὐδ' ὑμεῖς, οὔτε κατακεῖσθαι ἔτι, ὄρων ἐν οἴοις ἐσμέν. Οἱ μὲν γὰρ πολέμιοι δηλονότι οὐ πρότερον πρὸς ἡμᾶς τὸν πόλεμον ἐξέφηναν πρὶν ἐνόμισαν καλῶς τὰ ἑαυτῶν παρασκευάσασθαι, ἡμῶν δ' οὐδεὶς οὐδὲν ἀντεπιμελεῖται ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιούμεθα. Καὶ μὴν εἰ ὑφησόμεθα καὶ ἐπὶ βασιλεῖ γενησόμεθα, τί οἴομεθα πείσεσθαι; ὅς καὶ τοῦ ὁμομητρίου ἀδελφοῦ καὶ τεθνηκότος ἤδη ἀποτεμῶν τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα ἀνεσταύρωσεν· ἡμᾶς δέ, οἷς κηδεμῶν μὲν οὐδεὶς πάρεστιν, ἐστρατεύσαμεν δὲ ἐπ' αὐτὸν ὡς δοῦλον ἀντὶ βασιλέως ποιήσοντες καὶ ἀποκτενοῦντες εἰ δυναίμεθα, τί ἂν οἴομεθα παθεῖν;

Ξενοφώντας Κύρου Ανάβασις Γ', Ι, §15-18

Λεξιλόγιο:

καθεύδειν: καθεύδω = αναπαύομαι, ησυχάζω
 ἐξέφηναν πόλεμον: εκφαίνω πόλεμον = κηρύττω τον πόλεμο
 ἀντεπιμελεῖται: φροντίζει το ίδιο με κάποιον άλλο
 ὑφησόμεθα: μέλ. του ὑφίεμαι - ὑφίημι = χαλαρώνω, αδρανώ

Ασκήσεις:

- 1) Να αποδώσετε το πιο πάνω κείμενο σε καλό νεοελληνικό λόγο.
- 2) **ἐξέφηναν, ἀποκτενοῦντες**: Να αντικατασταθούν χρονικά.
- 3) **πείσεσθαι**: Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση στο β' πρόσωπο αορίστου β'.
- 4) **τὰ ἑαυτῶν, ἀδελφοῦ, οἷς, ποιήσοντες**: Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις, που είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο.
- 5) Να εντοπίσετε τη **χρονική πρόταση του κειμένου**, να τη χαρακτηρίσετε και να δικαιολογήσετε την εκφορά της.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Απλές Χρονικές

1. Όταν η χρονική μετοχή δηλώνει το **προτερόχρονο** (συνήθως σε αόριστο) αναλύεται σε:

χρονική πρόταση, που εισάγεται με
ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ἐξ οὗ, ἐξ ὅτου, ἀφ' οὗ, ἀφ' ὅτου + οριστική αορίστου.

Γενομένης τῆς μάχης, Κύρος ἔλεγε τοῖς στρατιώταις > Ἐπει ἡ μάχη ἐγένετο...

2. Όταν δηλώνει το **σύγχρονο** (συνήθως Ενεστώτα) αναλύεται σε

χρονική πρόταση, που εισάγεται με **ὅτε, ἐν ᾧ, ἡνίκα + οριστική (ενεστώτα ή παρατατικού, ανάλογα αν δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν ή παρελθόν).**

Ὀπλιζομένων αὐτῶν ἦκον οἱ σκοποὶ > Ἐν ᾧ ὠπλίζοντο...

3. Όταν δηλώνει το **υστερόχρονο** αναλύεται σε

χρονική πρόταση, που εισάγεται με **μέχρι, ἄχρι, μέχρις οὗ, ἄχρις οὗ, ἕως + οριστική**

Ταῦτα ἐποίουν γενομένου σκότους > ... μέχρι σκότος ἐγένετο

Χρονικοῦποθετικές

1. Όταν δηλώνεται **προσδοκώμενο ή αόριστη επανάληψη στο παρόν – μέλλον** η μετοχή αναλύεται με

ὅταν/ἐπὶ/ ἐπειδάν + υποτακτική στο χρόνο της μετοχής

Προσδοκώμενο : *Δειπνήσαντες ἀπελαύνετε > Ἐπειδάν δειπνήσητε, ἀπελαύνετε*
Αόριστη επανάληψη: *Ἀβρύνεται τις εὖ πράσων > Ἀβρύνεται τις, ὅταν εὖ πράσῃ.*

2. Όταν δηλώνεται **αόριστη επανάληψη στο παρελθόν** η μετοχή αναλύεται σε

ὅτε, ὁπότε + ευκτική (επαναληπτική) στο χρόνο της μετοχής

Ἀκούοντες τοὺς ἐν ἰσχύϊ ἔχοντας, πολλὰς ἐλπίδας εἶχετε > Ὅποτε ἀκούετε

Ας

παίζουμε με την ανάλυση μετοχών σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση

1. **Ἀφικόμενος** εἰς Δελφούς, ἔθυσσε ἄμα τῷ θεῷ.
2. **Ἀκούσαντες** ταῦτα, ἀπήλαινον.
3. **Παρελθόντος** πολέμου, ἀποδώσομεν ὑμῖν ταῦτα.
4. **Ἀκούσαντες** τὰ ἀγγελλόμενα, κρίνατε.
5. Σπαρτιᾶται **στρατεούμενοι** ἔθνον τοῖς θεοῖς.

6. Ήναγκάζοντο **φεύγοντες** ἄμα μάχεσθαι.
7. Εὐθύς νέοι **ὄντες** το ἀνδρεῖον μετέρχονται.
8. Πολλαχοῦ με ἐπεσχε **λέγοντα** μεταξύ.
9. **Αφικόμενος** θαμά (συχνά) Ἀθήναζε, ἐπανηρώτων τον Σωκράτην.
10. **Ἐχόμενοι** τον μισθόν, ἀπίοιμεν ἄν.

Το αντίθετο τώρα : Σύμπτυξη μετοχών

Να συμπύξετε τις ακόλουθες δευτερεύουσες προτάσεις σε αντίστοιχες μετοχές, συμπεριλαμβάνοντας και τους όρους των μετοχών.

1. **Ἐπει** Κλαζομενίων τινές ἐς τὴν Σπάρτην **ἀφίκοντο**, καὶ ὕβρει καὶ ἀλαζονείᾳ χρώμενοι τοὺς τῶν ἐφόρων θρόνους ἀσβόλῳ κατέχρισαν. **Ἐπει δὲ ἔμαθον** οἱ ἔφοροι, οὐκ ἠγανάκτησαν, ἀλλὰ, **ἐπεὶ** τὸν δημόσιον κήρυκα **ἐκάλεσαν**, προσέταξαν αὐτὸν δημοσίᾳ κηρῦξαι τοῦτο δὴ τὸ θαυμαζόμενον «ἐξέστω Κλαζομενίοις ἀσημονεῖν».

2. Ἐπειδὴν παραβῆ τις τοὺς νόμους, δώσει δίκην.

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3

2. Συνηρημένα Ρήματα

(Δες στο **θείο** σελ. 200-211)

ΡΗΜΑΤΑ	<u>β' ενικ. και</u> <u>β' πληθ.</u> <u>ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ</u>	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΕΥΚΤΙΚΗΣ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΥ
νικ(α)ῶ					
ἐ(α)ῶ					
αἰτ(ε)ῶ					
πληρ(ο)ῶ					
χρῶμαι * (χρησιμοπο ῶ)					
δέομαι *					
ζῶ *					
ζημι(ο)ῶ					

ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Όπου * δεξ Γραμματική

οπωσδήποτε

Τα αρχαία συναρπάζουν

διοικ(ε)οῦμαι					
ἔαω-ἔῶ					
δοῦλ(ο)οῦμαι					
πλέω *					
διψῶ *					
ῥιγ(ο)ῶ * (κρυώνω)					
φοβ(ε)οῦμαι					

Γ' ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΤΙΚΩΝ (φωνηεντόληκτα) (θείος σελ. 58-63)

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ - ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΔΟΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΛΙΤΙΑΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΠΛΗΘ.
ἡ πράξις				
ὁ βότρυς				
ἡ φρόνησις				
ἡ γραῶς				
ὁ μῦς				

τό ὕστν					
ή ὕβρις					
ό ἰχθός					
ή δρῦς					
ό ἀλιεύς					
ή πειθώ					
ή κάτοπις					
ή λεχώ					
ό ἦρως					
ή ῥῆσις (ομιλία)					
ό βασιλεύς					
ή πόλις					
ή θλάσις					

17. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις υποθετικές μετοχές – υποθετικές προτάσεις

ΛΥΣΙΑΣ, ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Ο ομιλητής προσπάθησε να αποδείξει ότι ο πατέρας του, διαχειριστής της περιουσίας του Αριστοφάνη, δεν είχε υπεξαιρέσει κάποιο τμήμα της, όπως ισχυρίζονταν οι αντίδικοι, διότι, όταν πέθανε ο Αριστοφάνης, η περιουσία του δεν ξεπερνούσε τα τέσσερα τάλαντα. Στην πίστη του λόγου του ο ομιλητής κατέφυγε σε πληθώρα παραδειγμάτων, για να δείξει ότι σε πολλές περιπτώσεις οι εκτιμήσεις για την περιουσία επιφανών πολιτών αποδείχτηκαν τελικά υπερβολικές, υποστηρίζοντας ότι το ίδιο ίσχυε και με την περιουσία του Αριστοφάνη

Τῶν μὲν οὖν μαρτύρων ἀκηκόατε· ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι ὀλίγον μὲν [οὖν] χρόνον δύναιτ' ἄν τις **πλάσασθαι** τὸν τρόπον τὸν αὐτοῦ, ἐν ἑβδομήκοντα δὲ ἔτεσιν οὐδ' **ἂν εἰς λάθοι** πονηρὸς ᾦν. τῷ τοίνυν πατρὶ τῷ ἐμῷ ἄλλα μὲν ἂν τις ἔχοι ἐπικαλέσαι ἴσως, εἰς χρήματα δὲ οὐδεὶς οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν

Σχόλιο [Σ57]: πλάττ(σσω)ω = διαμορφώνω, σχηματίζω

Σχόλιο [Σ58]: Ποια ἐγκλίση παρατηρεῖς; Πῶς θα μεταφράσεις;

ἐτόλμησε πώποτε. οὐκ οὐκ ἄξιον τοῖς τῶν κατηγορῶν λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις, ἃ ἐπράχθη ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ, καὶ τῷ χρόνῳ, ὃν ὑμεῖς σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίζατε. εἰ γὰρ μὴ ἦν τοιοῦτος, οὐκ ἂν ἐκ πολλῶν ὀλίγα κατέλιπεν, ἐπεὶ εἰ νῦν γε ἐξαπατηθείητε ὑπὸ τούτων καὶ δημεύσαιθ' ἡμῶν τὴν οὐσίαν, οὐδὲ δύο τάλαντα λάβοιτ' ἄν. ὥστε οὐ μόνον πρὸς δόξαν ἀλλὰ καὶ εἰς χρημάτων λόγον λυσιτελεῖ μᾶλλον ὑμῖν ἀποψηφίσασθαι· πολὺ γὰρ πλείω ὠφεληθήσεσθ', ἐὰν ἡμεῖς ἔχωμεν. σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, ὅσα φαίνεται ἀνηλωμένα εἰς τὴν πόλιν· καὶ νῦν ἀπὸ τῶν ὑπολοίπων τριηραρχῶ μὲν ἐγώ, τριηραρχῶν δὲ ὁ πατὴρ ἀπέθανεν, πειράσομαι δ', ὥσπερ καὶ ἐκεῖνον ἑώρων, ὀλίγα κατὰ μικρὸν παρασκευάσασθαι εἰς τὰς κοινὰς ὠφελείας· ὥστε τῷ γ' ἔργῳ πάλαι <τῆς πόλεως> ταῦτ' ἐστὶ, καὶ οὐτ' ἐγὼ ἀφηρημένος ἀδικεῖσθαι οἰήσομαι, ὑμῖν τε πλείους οὕτως αἰ ὠφέλειαι ἢ εἰ δημεύσαίτε. πρὸς δὲ τούτοις ἄξιον ἐνθυμηθῆναι οἷαν φύσιν εἶχεν ὁ πατήρ. ὅσα γὰρ ἔξω τῶν ἀναγκαίων ἐπεθύμησεν ἀναλίσκειν, πάντα φανήσεται τοιαῦτα ὅθεν καὶ τῇ πόλει τιμὴ ἔμελλεν ἔσεσθαι. αὐτίκα ὅτε ἵππευεν, οὐ μόνον ἵππους ἐκτήσατο λαμπροὺς ἀλλὰ καὶ ἀθληταῖς ἐνίκησεν Ἴσθμοῖ καὶ Νεμέα, ὥστε τὴν πόλιν κηρυχθῆναι καὶ αὐτὸν στεφανωθῆναι. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων μεμνημένους ἀπάντων τῶν εἰρημένων βοηθεῖν ἡμῖν καὶ μὴ περιδεῖν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀναιρεθέντας, καὶ ταῦτα ποιοῦντες τὰ τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ ὑμῖν αὐτοῖς τὰ συμφέροντα.

Σχόλιο [Σ59]: Νομίζω = θεωρῶ

Σχόλιο [Σ60]: Το ὥστε στην αεχὴ περιόδου ἢ ἡμιπεριόδου εἰσάγει κύρια πρόταση.

Σχόλιο [Σ61]: ἀποψηφίζομαι = αθωώνω με τὴ ψήφῳ μου.

Σχόλιο [Σ62]: ἀναιροῦμαι = καταστρέφομαι, αφανίζομαι

1. Να αναγνωρίσετε όλους τους υποθετικούς λόγους και να αναλύσετε τις υποθετικές μετοχές του κειμένου.

	τα πλείω	τῆς ἀληθοῦς
Να γραφεί η γενική και δοτική ενικού και πληθυντικού των παραθετικών στο ίδιο γένος		
Να γραφούν τα παραθετικά των επιρρημάτων.		

18. Υποθετικοί λόγοι

ΛΥΣΙΑΣ, Κατά Σιτοπωλών 17-19

Ξέρουμε ότι η Αττική ήταν μία χώρα γενικά άγονη. Μπορεί να παρήγαγε κρασί και λάδι, αλλά είχε έλλειψη από δημητριακούς καρπούς, δηλ. σιτάρι. Το σιτάρι ερχόταν απ' έξω με εισαγωγές. Εδώ ο πελάτης του Λυσία στρέφεται εναντίον των σιτοπωλών και καταγγέλλει τακτικές αύξησης τιμών : η ιστορία επαναλαμβάνεται! Ας σημειωθεί ότι η δίκη γίνεται στη Ηλιαία και η ποινή σε περίπτωση καταδίκης ήταν ...θάνατος.

1. Να αναγνωρίσετε όλους τους **υποθετικούς λόγους** (λανθάνοντες και εξαρτημένους) και να αναλύσετε **τις υποθετικές μετοχές** του κειμένου.

	συνίστασθαι	ἀφῆτε

<p>Να γραφεί το β' και γ' πληθυντικό πρόσωπο ενεστώτα και παθητικού αορίστου σε όλες τις εγκλίσεις και στις δύο φωνές.</p>		
<p>Να γραφούν οι προστακτικές Ενεστώτα και Αορ. Β' στις δύο φωνές.</p>		

Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις υποθετικές μετοχές – υποθετικές προτάσεις

1. Ει γένοιτο φανερόν τό μέλλον συνοίσειν τή πόλει, ἂν ἔλοισθε ὑμᾶς.
2. Ει τις τάδε παραβαίνοι, ἐναγής ἔστω τοῦ Απόλλωνος.
3. Ει ἐπεγένετο πνεῦμα ἐπίφορον, οὐκ ἂν διέφυγον.
4. Ει Ἀγησίλαος ἴδοι τούς νέους γυμναζομένους, ἐπήνει.
5. Ἦν σε τοῦ λοιποῦ ποτ' ἀφέλωμαι χρόνου, κάκιστ' ἀπολοίμην.
6. Ἄν δ' ἀναλώσας λάθῃ, συνανήλωσε καί τό μεμνήσθαι τήν χάριν.
7. Ει μή ποιήσουσι ταῦτα, ἔσονται ἔκσκοπονδοι.
8. Ει μὲν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, ῥαδίως ἂν ἐσώζοντο.
 9. Ἐάν λάθω, σωθήσομαι.
 10. Ἐάν διαλύωμεν τό στράτευμα, τὰ μὲν ἡμέτερα ἀσθενέστερα γίγνιντο ἂν, τὰ δὲ τῶν πολεμίων πάλιν ἀυξήσεται.
 11. Ει νῦν γε ἐξαπατηθεῖητε ὑπό τούτων καί δημεύσατε τήν οὐσίαν ἡμῶν, οὐδέ δύο τάλαντα λάβοιτ' ἂν.
 12. Ἐάν θεός ἐθέλῃ καί ὑμεῖς συμπροθυμησθε, πειράσομαι πορίζειν ὑμῖν τὰ ἐπιτήδεια ὡς πλείστα.
 13. Ἐάν δίκαια δράσης, ἔξεις τούς θεούς συμμάχους.

ΛΥΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ 17-20

[17] Ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρή ὅτι ἀδύνατον ὑμῖν ἔστιν ἀποψηφίσασθαι. εἰ γὰρ ἀπογνώσεσθε ὁμολογούντων αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἐμπόρους συνίστασθαι, δόξεθ' ὑμεῖς ἐπιβουλεύειν τοῖς εἰσπλέουσιν. εἰ μὲν γὰρ ἄλλην τινὰ ἀπολογία ἐποιοῦντο, οὐδεὶς ἂν εἶχε τοῖς ἀποψηφισαμένοις ἐπιτιμᾶν· ἐφ' ὑμῖν γὰρ ὅποτέροις βούλεσθε πιστεῦειν· νῦν δὲ πῶς οὐ δεινὰ ἂν δόξατε ποιεῖν, εἰ

τοὺς ὁμολογοῦντας παρανομεῖν ἀζημίους ἀφήσετε; [18] ἀναμνήσθητε δέ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλῶν ἤδη ἐχόντων ταύτην τὴν αἰτίαν, ἀλλ' ἀρνούμενων καὶ μάρτυρας παρεχομένων, θάνατον κατέγνωτε, πιστοτέρους ἠγησάμενοι τοὺς τῶν κατηγορῶν λόγους. καίτοι πῶς ἂν οὐ θαυμαστὸν εἶη, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ἀμαρτημάτων δικάζοντες μᾶλλον ἐπιθυμεῖτε παρὰ τῶν ἀρνούμενων δίκην λαμβάνειν; [19] καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ἠγοῦμαι φανερόν εἶναι ὅτι οἱ περὶ τῶν τοιούτων ἀγῶνες κοινότατοι τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πεύσσονται ἢντινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἔχετε, ἠγούμενοι, ἂν μὲν θάνατον τούτων καταγῶτε, κοσμιωτέρους ἔσεσθαι τοὺς λοιπούς· ἂν δ' ἀζημίους ἀφήτε, πολλὴν ἄδειαν αὐτοῖς ἐψηφισμένοι ἔσεσθε ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. [20] χρὴ δέ, ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴ μόνον τῶν παρεληλυθότων ἕνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ παραδείγματος ἕνεκα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· οὕτω γὰρ ἔσονται μόγις ἀνεκτοί. ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς τέχνης πλεῖστοι περὶ τοῦ σώματός εἰσιν ἠγωνισμένοι· καὶ οὕτω μεγάλα ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται, ὥστε μᾶλλον αἰροῦνται καθ' ἐκάστην ἡμέραν περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύειν ἢ παύεσθαι παρ' ὑμῶν ἀδίκως κερδαίνοντες. [21] καὶ μὲν δὴ οὐδ' ἐὰν ἀντιβολῶσιν ὑμᾶς καὶ ἰκετεύωσι, δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐλέησαιτε, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῶν τε πολιτῶν οἱ διὰ τὴν τούτων πονηρίαν ἀπέθνησκον, καὶ τοὺς ἐμπόρους ἐφ' οὓς οὗτοι συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς χαριεῖσθε καὶ προθυμοτέρους ποιήσετε, δίκην παρὰ τούτων λαμβάνοντες. εἰ δὲ μὴ, τίν' αὐτοὺς οἴεσθε γνώμην ἔξειν, ἐπειδὰν πύθωνται ὅτι τῶν καπλήων, οἱ τοῖς εἰσπλέουσιν ὠμολόγησαν ἐπιβουλεύειν, ἀπεψηφίσασθε;

ΘΕΩΡΙΑ

Για να αναλύσουμε μια υποθετική μετοχή σε υποθετική πρόταση, πρέπει να λάβουμε υπόψη μας την απόδοση και το νόημα:

α) Όταν το ρήμα της πρότασης είναι **χρόνου μέλλοντα**, η απόδοση παραπέμπει στο **προσδοκώμενο**.

Συνεπώς, η υποθετική μετοχή θα αναλυθεί σε **ἐάν, ἂν, ἢν + υποτακτική**:

π.χ. Ἀμελήσαντας δὲ ὑμᾶς καὶ κακισθέντας οὐδεις εὐμενῶς ὑποδέξεται.

Ἐὰν ἀμελήσητε καὶ κακισθῆτε, οὐδεις εὐμενῶς ὑποδέξεται.

β) Όταν η απόδοση είναι **δυνητική ευκτική**, παραπέμπει στην **απλή σκέψη του λέγοντος**.

Συνεπώς, η υποθετική μετοχή θα αναλυθεί σε **εἰ + ευκτική του χρόνου στον οποίο βρίσκεται**:

π.χ. Σωθέντες μὲν γὰρ ἴσως αὐθις ἔτι ποτὲ ἐν καιρῷ ὑμῖν γενοίμεθα ἂν.

Εἰ σωθῆίμεν μὲν γὰρ, ἴσως αὐθις ἔτι ποτὲ ἐν καιρῷ ὑμῖν γενοίμεθα ἂν.

γ) Όταν η απόδοση είναι **δυνητική οριστική** παραπέμπει στο **μη πραγματικό**.

Η υποθετική μετοχή τότε αναλύεται σε ει + οριστική ιστορικού χρόνου (παρατατικού, αν η μετοχή είναι ενεστώτα, υπερσυντέλικου, αν η μετοχή είναι παρακειμένου):

π.χ. Ἔχων τι ἐδίδους ἄν.
Εἰ εἶχες τι, ἐδίδους ἄν.

δ) Η **οριστική ενεστώτα** παραπέμπει:

I. στο πραγματικό

II. στην απλή σκέψη

III. στην αόριστη επανάληψη στο παρόν – μέλλον. Στην περίπτωση αυτή καθοριστικό ρόλο παίζει νόημα:

π.χ. Ἄρά τίς σοι δοκεῖ ἀδικῶν σωφρονεῖν;
Ἄρά τίς σοι δοκεῖ σωφρονεῖν, εἰ ἀδικεῖ; (πραγματικό)

Πιστευθέντες τοὺς πιστεύσαντες ἀδικοῦσιν.

Ἐὰν πιστευθῶσι, τοὺς πιστεύσαντες ἀδικοῦσιν. (αόριστη επανάληψη στο παρόν και στο μέλλον)

ε) Η **οριστική παρατατικού** παραπέμπει:

I. στο πραγματικό

II. στην αόριστη επανάληψη στο παρελθόν

Και ἐδῶ μας καθοδηγεί το νόημα:

π.χ. Ἐγὼ δὲ πρόσθεν ἀκούων ἐζήλουν τήνδε τὴν πόλιν.
Ἐγὼ δὲ πρόσθεν, εἰ ἀκούοιμι ἐζήλουν τήνδε τὴν πόλιν. (αόριστη επανάληψη στο παρελθόν)

Με τη βοήθεια της απόδοσης και του νοήματος α) να αναλυθούν οι υποθετικές μετοχές σε υποθετικές προτάσεις (έχοντας υπόψη τη συνηθέστερη περίπτωση) και β) να δηλωθεί το είδος και η σημασία των υποθετικών λόγων:

1. Ἀμελήσαντας ὑμᾶς καὶ κακισθέντας* οὐδεὶς εὐμενῶς ὑποδέξεται.
2. Ἐγὼ πρόσθεν ἀκούων* ἐζήλουν τήνδε τὴν πόλιν.
3. Βουλευόμενος* παραδείγματα ποιοῦ τὰ παρεληλυθότα.
4. Μη ἐλθόντων ὑμῶν ἐπορευόμεθα ἄν.
5. Ὅμολογῶν μεν τίς ἀδικεῖν ἀπέθανε, ἐὰν δ ἀμφισβητῆ ἐλέγχεται.
6. Εἰς ὑμᾶς εἰσελθόν τῶν δικαίων τεύξομαι*.
7. Σωθέντες ἐν καιρῷ ὑμῖν ἄν γενοίμεθα.
8. Τοὺς φίλους εὐεργετοῦντες* καὶ τοὺς ἐχθροὺς δυνήσεσθε κολάζειν.
9. Θαρρῶν* πλείονα ἔθυσεν ἢ ὀκνῶν* ἠύχετο.
10. Βουλόμενος φίλος εἶναι μέγιστος ἄν εἴης.

Οι εξαρτήσεις είναι :

- **Λεκτικά Ρήματα** : Ειδική πρόταση ή ειδικό απαρέμφατο
- **Γνωστικά Ρήματα** : Ειδική πρόταση, ειδικό απαρέμφατο, κατηγορηματική μετοχή
- **Αισθητικά ρήματα** : Ειδική πρόταση, ειδικό απαρέμφατο, κατηγορηματική μετοχή

Γνωριζόμαστε καλύτερα με τους εξαρτημένους υποθετικούς λόγους

Ανάλογα, λοιπόν, με το χρόνο του ρήματος εξάρτησης έχουμε τα ακόλουθα:

1^ο είδος: Πραγματικό

Αρκτικός χρόνος: Υπόθεση: εἰ + οριστική κάθε χρόνου → Απόδοση: Δευτερεύουσα πρόταση (ειδική ή πλάγια ερωτηματική) Ειδικό ή Τελικό απαρέμφατο, Κατηγορηματική μετοχή
 Ιστορικός χρόνος: Υπόθεση: εἰ + ευκτική

Ἀγησίλαος λέγει ὅτι, εἰ ταῦτα πράττουσιν, ἀμαρτάνουσιν
 εἰ + οριστική → οριστική

Στον ευθύ λόγο θα είχε ως εξής: Εἰ ταῦτα πράττετε, ἀμαρτάνετε

2^ο είδος: Μη πραγματικό

Αρκτικός ή Ιστορικός χρόνος: Υπόθεση: εἰ + οριστική ιστορικού χρόνου → Απόδοση: Δευτερεύουσα με δυνητική οριστική, Δυνητικό απαρέμφατο ή Δυνητική κατηγορηματική μετοχή

Ἀπαγγέλλετε Ἀριαίω ὅτι, εἰ μὴ ὑμεῖς ἤλθετε, ἐπορευόμεθα ἂν ἐπὶ βασιλέα
 εἰ + οριστική αορίστου β' → δυνητική οριστική παρατατικού

Στον ευθύ λόγο: Εἰ μὴ ὑμεῖς ἤλθετε, ἐπορευόμεθα ἂν ἐπὶ βασιλέα

3^ο είδος: Προσδοκώμενο

Αρκτικός χρόνος: Υπόθεση ἐάν, ἂν, ἦν + υποτακτική → Απόδοση: Δευτερεύουσα με χρόνο μέλλοντα ή δυνητική ευκτική, Ειδικό απαρέμφατο (μέλλοντα) ή δυνητικό, Μετοχή μέλλοντα ή δυνητική, Τελικό απαρέμφατο
 Ιστορικός χρόνος: Υπόθεση: εἰ + ευκτική

Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἠγοῦντο, εἰ τοῦτο ἄνευ τῆς σφετέρας γνώμης ἔσοιτο, χαλεπὸν ἔσεσθαι.
 εἰ + ευκτική → απαρέμφατο μέλλοντα

4^ο είδος: Αόριστη επανάληψη στο παρόν – μέλλον

Αρκτικός χρόνος: Υπόθεση: **ἐάν, ἄν, ἦν + υποτακτική** → Απόδοση: **Δευτερεύουσα με χρόνο Ενεστώτα, Ειδικό απαρέμφατο** (Ενεστώτα ή Παρακειμένου), **Μετοχή** (Ενεστώτα ή Παρακειμένου)
 Ιστορικός χρόνος: Υπόθεση **εἰ + ευκτική**

Οἶδα μὲν οὖν ὅτι ταῦτα πάντα, ἦν οἴωνται ναυμαχήσειν ἄνθρωποι, καὶ ἀσκεῖται καὶ μελετᾶται

ἦν + υποτακτική → δευτερεύουσες ειδικές με οριστική ενεστώτα

Στον ευθύ λόγο: Ταῦτα πάντα, ἦν οἴωνται ναυμαχήσειν ἄνθρωποι, καὶ ἀσκεῖται καὶ μελετᾶται

5^ο είδος: Απλή σκέψη του λέγοντος

Αρκτικός ή ιστορικός χρόνος: Υπόθεση: **εἰ + ευκτική** → Απόδοση: **Δευτερεύουσα με δυνητική ευκτική, Δυνητικό απαρέμφατο, Δυνητική μετοχή**

Ἀλλὰ δοκεῖ μοι ἦττον ἂν διὰ τοῦτο τυγχάνειν, εἴ τι δέοισθε παρ' αὐτῶν

εἰ + ευκτική → δυνητικό απαρέμφατο

Στον ευθύ λόγο: Εἴ τι δέοισθε παρ' αὐτῶν, ἦττον ἂν διὰ τοῦτο τυγχάνοιτε

6^ο είδος: Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν

Αρκτικός ή ιστορικός χρόνος: Υπόθεση: **εἰ + ευκτική** → Απόδοση: **Δευτερεύουσα με δυνητική οριστική ή απλή οριστική** (εξάρτηση αρκτικού χρόνου) ή **ευκτική πλαγίου λόγου** (εξάρτηση ιστορικού χρόνου), **Απαρέμφατο** απλό ή δυνητικό, **Μετοχή** απλή ή δυνητική

Ἄπαντες ἐγίγνωσκον ὅτι εἴ τινάς θορυβουμένους αἰσθοῖτο Κύρος, κατασβεννύναι τὴν ταραχὴν πειρῶτο

6^ο είδος (αόριστη επανάληψη στο παρελθόν) **εἴ + ευκτική** → ευκτική πλαγίου λόγου, με εξάρτηση από ιστορικό χρόνο

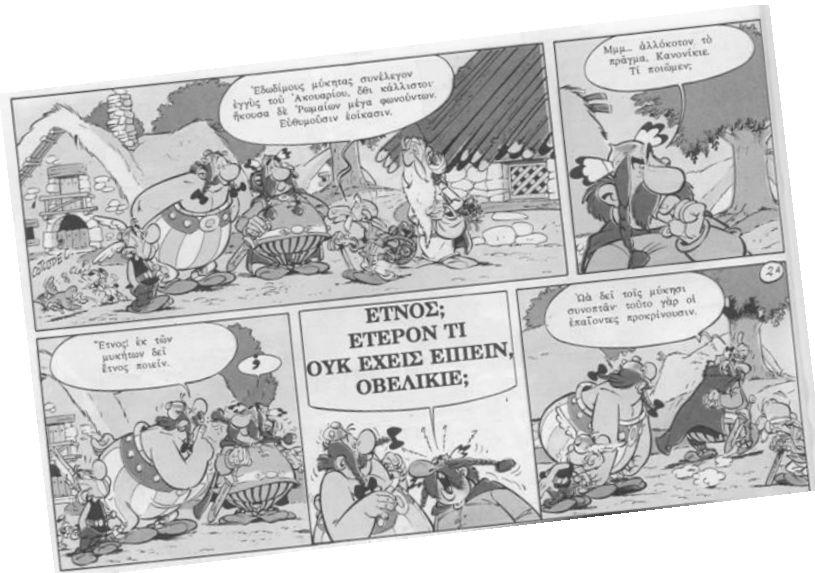
Γίνεται, επομένως, αντιληπτό πως δυνητικά η υπόθεση στα πέντε από τα έξι είδη υποθετικών λόγων ενδέχεται να έχει τη μορφή **εἰ + ευκτική**, οπότε η αναγνώριση του υποθετικού λόγου γίνεται με βάση την απόδοση, το νόημά του, αλλά και τη μετατροπή του πλαγίου λόγου σε ευθύ.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΥΠΟΘΕΤΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ

1. Πρόξενος **ὑπισχνεῖτο** Ξενοφῶντι, **εἰ ἔλθοι**, φίλον αὐτὸν Κύρω **ποιήσειν**.
Ἐάν ἔλθῃς, Κύρος φίλον σέ ποιήσει.
2. **ἐλπίζω**, εἰ τὴν πρὸς ἐμὲ ὁδὸν τράπαιο, **σφόδρ' ἂν** σε τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἀγαθὸν ἐργάτην γενέσθαι.
Εἰ τὴν πρὸς ἐμὲ ὁδὸν τράπαιο, **σφόδρ' ἂν** σε τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἀγαθὸν ἐργάτην **γένοιο**. (απλή σκέψη του λέγοντος)
3. Κερκυραῖοι **εἰδίδασκον** Ἀθηναίους **ὡς μέγα ἀγαθὸν ἀποβάλοιεν ἂν**, εἰ Κερκύρας στερηθεῖεν.
Εἰ Κέρκυραν στερηθεῖητε, μέγαν ἀγαθὸν ἀποβάλοιτε ἂν.
4. **ἐπέστειλαν** δὲ τῷ Κλεομβρότῳ μὴ διαλύειν τὸ στράτευμα, ἀλλ' εὐθύς ἄγειν ἐπὶ τοὺς Θηβαίους, εἰ μὴ αὐτονόμους ἀφίοιεν τὰς πόλεις.
5. τῶν δ' αὖ Θηβαίων οἱ προεστῶτες **ἐλογίζοντο** ὡς εἰ μὴ μαχοῖντο, ἀποστήσοιντο μὲν αἱ περιουκίδες αὐτῶν πόλεις, αὐτοὶ δὲ πολιορκήσοιντο.
6. ὁ δὲ **ὑπισχνεῖτο** αὐτοῖς, ἂν νῦν ἐπίσχωσι τῆς τειχίσεως, ποιήσῃν ὥστε μετὰ τῆς Λακεδαιμόνος γνώμης καὶ μὴ δαπανηρᾶς τειχισθῆναι τὸ τεῖχος.
7. οἱ δ' αὖ Λακεδαιμόνιοι **ἠγούντο**, εἰ τοῦτο ἄνευ τῆς σφετέρας γνώμης ἔσοιτο, χαλεπὸν ἔσεσθαι.
8. Κύρος **νομίζεται**, εἰ μὴ ἀπέθανεν, ἄριστος ἂν γενέσθαι ἄρχων.
9. **ἠγήσαντο** οὖν, εἰ ἓνα ἔλοιτο ἄρχοντα, μᾶλλον ἂν δύνασθαι τὸν ἓνα χρῆσθαι τῷ στρατεύματι καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας.
10. ἂν οὐ ἀφθονα χρήματα ἔχῃς, **οἶδα** ὅτι καὶ ἐμοὶ ἂν εἴη λαμβάνειν ὁπότε δεοίμην.
11. πάλιν ἔλεγεν ὁ Θηραμένης ὅτι εἰ μὴ τις κοινωνοὺς ἱκανοὺς λήψοιτο τῶν πραγμάτων, ἀδύνατον ἔσοιτο τὴν ὀλιγαρχίαν διαμένειν.
12. **ἦδειν** γὰρ ὅτι οὕτω γε τὸ ἀντίπαλον ἰσχυρὸν ἔσοιτο, εἰ τῷ πλήθει ἠγεμόνες ἱκανοὶ προσγενήσοιντο.
13. **ἐνθυμίσθαι** δὲ καὶ τάδε χρή, ὅτι κτᾶσθαι μὲν τι ἀγαθὸν καὶ ιδιώταις καὶ πόλεσι προσήκει, ὅταν ἐρωμενέστατοι ᾦσιν, ἵνα ἔχωσιν, ἂν ποτ' ἀδύνατοι γένωνται, ἐπικουρίαν τῶν προπεπονημένων.
14. **ἔλεγον** δὲ ὅτι εἰκότα δοκοῖεν λέγειν βασιλεῖ, καὶ ἦκοιεν ἠγεμόνας ἔχοντες οἱ αὐτούς, ἂν σπονδαὶ γένωνται, ἄξουσιν ἔνθεν ἕξουσι τὰ ἐπιτήδεια.
15. ἀλλ' ὁ Ἀγησίλαος καὶ τούτοις **προεῖπε**, τοῖς μὲν, εἰ μὴ ἐκπέμψοιεν τοὺς Ἀργεῖους, τοῖς δέ, εἰ μὴ ἀπίοιεν ἐκ τῆς Κορίνθου, ὅτι πόλεμον ἐξοίσει πρὸς αὐτούς.

16. ἐκ τούτων φοβηθέντες εἶπον ὅτι ἀπίοιεν ἄν, εἰ σφίσιν ἀσφάλειαν μετὰ τῶν ὄπλων ἀπιούσι διδοῖεν.

19. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις εναντιωματικές – παραχωρητικές προτάσεις.

ΛΥΣΙΑΣ, ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Ο ομιλητής προσπάθησε να αποδείξει ότι ο πατέρας του, διαχειριστής της περιουσίας του Αριστοφάνη, δεν είχε υπεξαίρεσει κάποιο τμήμα της, όπως ισχυρίζονταν οι αντίδικοι, διότι, όταν πέθανε ο Αριστοφάνης, η περιουσία του δεν ξεπερνούσε τα τέσσερα τάλαντα. Στην πίστιν του λόγου του ο ομιλητής κατέφυγε σε πληθώρα παραδειγμάτων, για να δείξει ότι σε πολλές περιπτώσεις οι εκτιμήσεις για την περιουσία επιφανών πολιτών αποδείχτηκαν τελικά υπερβολικές, υποστηρίζοντας ότι το ίδιο ίσχυε και με την περιουσία του Αριστοφάνη.

Πολλήν μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἀγὼν οὐτοσί, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἔὰν ἐγὼ μὲν μὴνῦν εὐ εἶπω, οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ

Σχόλιο [Σ63]: ἀπορία: (α+πόρος) αδιέξοδο, δυσκολία

δόξει ἄδικος εἶναι, καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων **στερήσομαι** ἀνάγκη (ἐστί)

Σχόλιο [Σ64]: τὰ ὄντα (εδώ) : η περιουσία

οὖν, **εἰ καὶ** μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα **πέφυκα**, βοηθεῖν τῷ πατρὶ καὶ ἑμαυτῷ
οὕτως ὅπως ἂν **δύνωμαι**.

τὴν μὲν οὖν παρασκευὴν καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν **ὁρᾶτε**

καὶ οὐδὲν **δεῖ** περὶ τούτων λέγειν: τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάντες **ἴσασι**,

ὅσοι ἐμὲ γινώσκουσιν. **αἰτήσομαι** οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ ῥάδια χαρίσασθαι, ἄ
νευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν ἀκούσασθαι, ὥσπερ καὶ τῶν κατηγορῶν. **ἀνάγκη**

(ἐστί) γὰρ τὸν ἀπολογούμενον, **κὰν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε**, ἔλαττον

ἔχειν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου (χρον.μτχ) **ἐπιβουλεύοντες**, αὐτοὶ ἄνευ

Σχόλιο [Σ65]: ἔλαττον ἔχω : βρίσκομαι σε μειονεκτική θέση.

κινδύνων (εντ.μτχ) **ὄντες**, τὴν κατηγορίαν **ἐποιήσαντο**, /ἡμεῖς δὲ

ἀγωνιζόμεθα μετὰ δέους καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου τοῦ μεγίστου. **εἰκὸς**

Σχόλιο [Σ66]: Συμμετέχουμε στη δίκη

ἐστί οὐν ὑμᾶς εὖνοιαν πλείω **ἔχειν** τοῖς ἀπολογουμένοις. **οἶμαι** γὰρ πάντας

ὑμᾶς **εἰδέναι** ὅτι πολλοὶ ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ **κατηγορήσαντες**

(εναντ.μτχ) παραχρῆμα **ἐξηλέγχθησαν** ψευδόμενοι (κατηγορ.μτχ) οὕτω

φανερῶς, ὥστε ὑπὸ πάντων τῶν παραγενομένων μισηθέντες

(χρονικήμτχ) **ἀπελθεῖν** (τούς κατηγορήσαντας).

1. Να αποδώσετε το κείμενο στα νέα ελληνικά.
2. Ν' αναγνωρίσετε αναλυτικά την παραχωρητική πρόταση.

1. Να αναλύσετε τους παρακάτω εξαρτημένους υποθετικούς λόγους σε απλούς, αφού λάβετε υπόψη σας τον πίνακα μετατροπών .

Ευθύς λόγος	Ρήμα εξάρτησης	Πλάγιος λόγος
1. Κύρια πρόταση	λεκτικό	Ειδική πρόταση - ειδικό απαρέμφατο
	γνωστικό	Ειδική πρόταση - ειδικό απαρέμφατο – κατηγορηματική μτχ.
	αισθητικό	Ειδική πρόταση - ειδικό απαρέμφατο – κατηγορηματική μτχ
	δοξαστικό	Ειδικό απαρέμφατο – κατηγορηματική μτχ
2. Δευτερεύουσα πρόταση ΠΡΟΣΟΧΗ: Ο σύνδεσμος σε εξαρτημένο υποθετικό λόγο συχνά είναι ο εἰ .	Αρκτικός χρόνος (Ενεστώτας, Μέλλοντας, Παρακείμενος)	Παραμένει αμετάβλητη.
	Ιστορικός χρόνος (Παρατατικός, Αόριστος, Υπερσυντέλικος).	Η δυνητική οριστική και η δυνητική ευκτική διατηρούνται. Η οριστική και η υποτακτική μετατρέπονται σε ευκτική πλαγίου λόγου.

1. Κύρος δηλώσας ότι ἔτοιμοι εἰσὶ μάχεσθαι εἰ τίς ἐξέρχοιτο, ἀπήγαγεν το στρατεύμα. 2. Καί ὑπισχνεῖτο, εἰ διαβαίεν, μισθοφορὰν ἔσεσθαι το στρατεύμα. 3. Ἀγησίλαος ἔλεγεν ὅτι εἰ πράττειεν, ἀμαρτάνοιεν ἄν.

20. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις συμπερασματικές προτάσεις.

2. Ισοκράτης Περί Ειρήνης 127-129

Ο Ισοκράτης συγκρίνει τον Περικλή με τους σύγχρονους ρήτορες που εξωθούν το λαό σε πολέμους και τονίζει πόσο προσεκτικοί πρέπει να είναι οι πολίτες σε τέτοιες περιπτώσεις.

Περικλής ό πρόδ τῶν τοιούτων δημαγωγός καταστάς, παραλαβών τήν πόλιν χείρον μὲν φρονοῦσαν ἢ πρὶν κατασχεῖν τὴν ἀρχήν, ἔτι δ' ἀνεκτῶς πολιτευομένην, οὐκ ἐπὶ τὸν ἴδιον χρηματισμὸν ὤρμησεν, ἀλλὰ τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν αὐτοῦ κατέλιπεν ἢ πρὸς τὸν πατρός παραέλαβεν, εἰς δὲ τὴν ἀκρόπολιν ἀνήγαγεν ὀκτακισχίλια τάλαντα χωρὶς τῶν ἱερῶν. οὗτοι δὲ τοσοῦτον ἐκείνου διενηνόχασιν, ὥστε λέγειν μὲν τολμῶσιν ὡς διὰ τὴν τῶν κοινῶν ἐπιμέλειαν οὐ δύνανται τοῖς αὐτῶν ἰδίους προσέχειν τὸν νοῦν, φαίνεται δὲ μὲν ἀμελούμενα τοσαύτην εὐλιθότητα τὴν ἐπίδοσιν, ὅσῃ οὐδ' ἂν εὐξασθαι τοῖς θεοῖς πρότερον ἠξίωσαν, τὸ δὲ πλῆθος ἡμῶν, οὐ κήδεσθαί φασιν, οὕτω διακείμενον ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν ἠδέως ζῆν μηδὲ ἔραθ' ἴδμεν, ἀλλ' ὀδυρμῶν μεστὴν εἶναι τὴν πόλιν. οἱ μὲν γὰρ τὰς πενίας καὶ τὰς ἐνδείας ἀναγκάζονται διεξιέναι καὶ θρηνεῖν πρὸς σφᾶς αὐτούς, οἷδὲ τὸ πλῆθος τῶν προσταγμάτων καὶ τῶν λειτουργιῶν καὶ τὰ κακὰ τὰ περὶ τὰς συμμορίας καὶ τὰς ἀντιδόσεις. ἂ τοιαύτας ἐμποιεῖ λύπας, ὥστ' ἄλγιον ζῆν τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους ἢ τοὺς συνεχῶς πενομένους.

Σχόλιο [Σ67]: Φρονῶ χείρον : ἔχω χειρότερο φρόνημα

Σχόλιο [Σ68]: Ἀκόμα ὁμως με κυβερνημένη με ανεκτό τρόπο

Σχόλιο [Σ69]: Προσέχω τον νοῦν : στρέφω την προσοχή μου.

Σχόλιο [Σ70]: ἀνετα

Σχόλιο [Σ71]: διεξέρχομαι : υπομένω

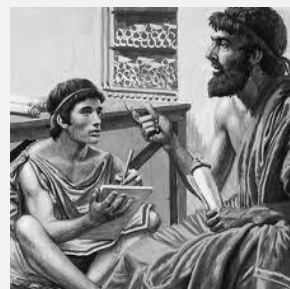
Σχόλιο [Σ72]: συμμορία : ομάδα πολιτῶν που καταβάλλει φόρους.
Ἀντίδοσις : ανταλλαγή περιουσιῶν

1. Να αναγνωρίσεις τις συμπερασματικές προτάσεις.

2. χείρον : να γραφεί η δοτική ενικού και πληθυντικού στον ίδιο βαθμό και στα τρία γένη.

ἐλάττω : να γραφεί η γενική ενικού και πληθυντικού στον ίδιο βαθμό και στα τρία γένη.

κατέλιπεν : γ' πρόσωπο ενικού υποτακτικής και ευκτικής αορίστου β' στην ίδια φωνή.

διενηνόχασιν : γ' πρόσωπο πληθυντικού υποτακτικής και ευκτικής αορίστου β' στην ίδια φωνή.

διεξιέναι : το β' πληθυντικό ενεστώτα στην υποτακτική και όλες οι προστακτικές του ίδιου χρόνου. Το α' πληθυντικό αορίστου β' στην ίδια φωνή στην οριστική, υποτακτική και ευκτική.

21. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις ειδικές προτάσεις.

Δημοσθένης Προς Φορμίωνα 1-2

Δίκαια ὑμῶν δεησόμεθα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀκούσαι ἡμῶν μετ' εὐνοίας ἐν τῷ μέρει λεγόντων, γνόντας ὅτι ἰδιῶται παντελῶς ἔσμεν, καὶ πολὺν χρόνον εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον εἰσαφικνούμενοι καὶ συμβόλαια πολλοῖς συμβάλλοντες οὐδέμιαν πώποτε δίκην πρὸς ὑμᾶς εἰσῆλθομεν, οὐτ' ἐγκαλοῦντες οὐτ' ἐγκαλούμενοι ὑφ' ἑτέρων. οὐδ' ἂν νῦν, ἀκριβῶς ἴστε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ ὑπελαμβάνομεν ἀπολωλέναι τὰ χρήματα ἐπὶ τῆς νεῶς τῆς διαφθορείσης, ἃ ἐδανείσαμεν Φορμίωνι, οὐκ ἂν ποτ' ἐλάχομεν τὴν δίκην αὐτῶ· οὐχ οὕτως ἡμεῖς ἀναίσχυντοί ἐσμεν οὐδ' ἄπειροι τοῦ ζημιουῖσθαι. πολλῶν δ' ἡμᾶς κακιζόντων, καὶ μάλιστα τῶν ἐν Βοσπόρῳ ἐπιδημῶσαντων ἅμα Φορμίωνι, οἵπερ τοῦτον ἤδεσαν οὐ συναπολέσαντα τὰ χρήματα ἐν τῇ νηί, δεινὸν ἡγούμεθα εἶναι τὸ μὴ βοηθῆσαι ἡμῖν αὐτοῖς ἀδικουμένοις ὑπὸ τούτου.

Σχόλιο [Σ73]: Όταν έρθει η σειρά μας

Σχόλιο [Σ74]: Συμβάλλω συμβόλαιον : έχω συναλλαγές με κάποιον

Σχόλιο [Σ75]: ἐγκαλώ τινί : κατηγορώ σε δικαστήριο.

Σχόλιο [Σ76]: ὑπολαμβάνω : θεωρώ, νομίζω

Σχόλιο [Σ77]: λαγάνω δίκην τινί : κάνω αγωγή σε δικαστήριο εναντίον κάποιου.

22. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις ενδοιαστικές προτάσεις.

Ξενοφώντας Ίέρων 5,1,2

ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ Ίέρων (5, 1-3)

Χαλεπόν δ' ἐρῶ σοι καὶ ἄλλο πάθημα, ᾧ Σιμωνίδῃ, τῶν τυρράνων. Γινώσκουσι μὲν γὰρ οὐδὲν ἦττον τῶν ιδιωτῶν τοὺς ἀνδρείους τε καὶ σοφοὺς καὶ δικαίους. Τούτους δ' ἀντὶ τοῦ ἄγασθαι φοβοῦνται, τοὺς μὲν ἀνδρείους, **μὴ τι τολμήσωσι τῆς ἐλευθερίας ἕνεκα**, τοὺς δὲ σοφοὺς, **μὴ τι μηχανήσωνται**, τοὺς δὲ δικαίους, **μὴ ἐπιθυμήσῃ τὸ πλῆθος ὑπ' αὐτῶν προστατεῖσθαι**. Ὅταν δὲ τοὺς τοιούτους διὰ τὸν φόβον **ὑπεξαιρῶνται**, τίνες ἄλλοι αὐτοῖς καταλείπονται χρῆσθαι ἀλλ' ἢ οἱ ἄδικοι τε καὶ ἀκρατεῖς καὶ ἀνδραπόδεις: Χαλεπόν οὖν καὶ τοῦτο τό πάθημα ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, τὸ ἄλλους μὲν ἡγεῖσθαι ἀγαθοὺς ἀνδρας, ἄλλοις δὲ χρῆσθαι ἀναγκάζεσθαι.

Σχόλιο [Σ78]: ἄγασμαι : θαυμάζω

Σχόλιο [Σ79]: Προστατέομαι – οὔμαι : κυβερνέομαι

Σχόλιο [Σ80]: ὑπεξαιρούμαι : εξαφανίζω

1. ἦττον : να γραφεῖ η δοτική πληθυντικού στους βαθμούς του επιθέτου στο θηλυκό γένος.
2. ὑπεξαιρῶνται : να γραφεῖ το α' πληθυντικό υποτακτικής Ενεστώτα, Αορίστου β' και Παρακειμένου στην ίδια φωνή. Να κλιθεῖ η Προστακτική Αορίστου β'.
3. ἀκρατεῖς - ἀνδραπόδεις : να γραφούν οι γενικές ενικού στο ίδιο γ

23. Θουκυδίδης 6,15.

Ὁ μὲν Νικίας τοιαῦτα εἶπε, τῶν δὲ Ἀθηναίων **παριόντες** οἱ μὲν πλεῖστοι στρατεύειν **παρήνουν** καὶ τὰ ἐψηφισμένα μὴ λύειν, οἱ δὲ τινες καὶ ἀντέλεγον. **ἐνήγε** δὲ προθυμότατα τὴν στρατείαν Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, βουλόμενος τῶ τε Νικίᾳ ἐναντιοῦσθαι, ὧν καὶ ἐς τᾶλλα διάφορος τὰ πολιτικὰ καὶ ὅτι αὐτοῦ **διαβόλως ἐμνήσθη**, καὶ μάλιστα στρατηγῆσαί τε ἐπιθυμῶν καὶ ἐλπίζων Σικελίαν τε δι' αὐτοῦ καὶ Καρχηδόνα λήψεσθαι καὶ τὰ ἴδια ἅμα **εὐτυχήσας** χρήμασί τε καὶ δόξῃ ὠφελήσειν. ὧν γὰρ ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν ἀστῶν, ταῖς ἐπιθυμίαις μείζουσιν ἢ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν ἐχρήτο ἐς τε τὰς ἵπποτροφίας καὶ τὰς ἄλλας δαπάνας· ὅπερ καὶ **καθεῖλεν** ὕστερον τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν οὐχ ἥκιστα.

Σχόλιο [Σ81]: παριόντες < πάρεμι : οι ομιλητές

Σχόλιο [Σ82]: παραινέω : συμβουλεύω

Σχόλιο [Σ83]: ἐνάγω + τελ. απαρέμφατο = παρατρύνω, παρακινώ

Σχόλιο [Σ84]: διαβόλως = συκοφαντικά

Σχόλιο [Σ85]: καθαιρῶ : καταστρέφω

Ασκήσεις

1. **παριόντες** : να γραφεί το β' ενικό υποτακτικής Ενεστώτα και όλες οι προστακτικές στον ίδιο χρόνο.
2. **ἐνήγε** : να γραφεί το γ' ενικό υποτακτικής αορίστου β' και όλα τα απαρέμφατα ενεργητικής φωνής.

24.Θουκυδίδης 6,93.

ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης τοσαῦτα εἶπεν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι

διανοούμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ πρότερον στρατεύειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας,

Σχόλιο [Σ86]: επειδή σκέφτονταν

μέλλοντες δ' ἔτι καὶ περιορώμενοι, πολλῶ μᾶλλον ἐπερρώσθησαν

Σχόλιο [Σ87]: περιορώμαι =καθυστερώ

Σχόλιο [Σ88]: ἐπιρρώνυμαι : αναθαρρώ

διδάξαντος ταῦτα ἕκαστα αὐτοῦ καὶ νομίσαντες παρὰ τοῦ

σαφέστατα εἰδότος ἀκηκοένοι: ὥστε τῇ ἐπιτειχίσει τῆς Δεκελείας

προσεῖχον ἤδη τὸν νοῦν καὶ τὸ παραυτίκα καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ

πέμπειν τινὰ τιμωρίαν, καὶ Γύλιππον τὸν Κλεανδρίδου

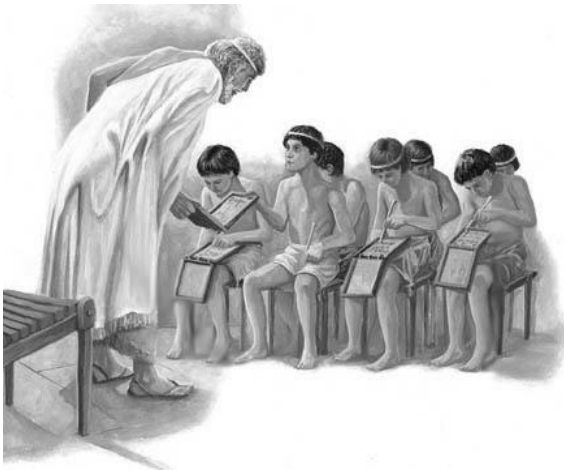
Σχόλιο [Σ89]: τιμωρία =βοήθεια

προστάξαντες ἄρχοντα τοῖς Συρακοσίοις ἐκέλευον μετ' ἐκείνων καὶ

τῶν Κορινθίων βουλευόμενον ποιεῖν ὅπη ἐκ τῶν παρόντων μάλιστα

καὶ τάχιστα τις ὠφελία ἦξει τοῖς ἐκεῖ. ὁ δὲ δύο μὲν ναῦς τοῦς

Κορινθίους ἤδη ἐκέλευέν οἱ πέμπειν ἐς Ἀσίνην, τὰς δὲ λοιπὰς

παρασκευάζεσθαι ὅσας διανοοῦνται πέμπειν καί, ὅταν καιρὸς ᾦ,
 ἐτοίμας εἶναι πλεῖν. ταῦτα δὲ ξυνθέμενοι ἀνεχώρουν ἐκ τῆς
 Λακεδαίμονος

25. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις αναφορικές επιρρηματικές προτάσεις.

Ξενοφώντας Κύρου Ἀνάβασις, 5,7,26-28

Εἰ οὖν ταῦτα τοιαῦτα ἔσται, θεάσασθε οἷα ἡ κατάστασις ἡμῖν ἔσται τῆς
 στρατιᾶς. ὑμεῖς μὲν οἱ πάντες οὐκ ἔσεσθε κύριοι οὔτε ἀνελέσθαι πόλεμον
 ᾧ ἂν βούλησθε οὔτε καταλῦσαι, ἰδίᾳ δὲ ὁ βουλόμενος ἄξει στρατεύμα ἐφ'
 ὅ τι ἂν θέλη. κἄν τινες πρὸς ὑμᾶς ἴωσι πρέσβεις εἰρήνης δεόμενοι ἢ ἄλλου
 τινός, κατακτείναντες τούτους οἱ βουλόμενοι ποιήσουσιν ὑμᾶς τῶν
 λόγων μὴ ἀκοῦσαι τῶν πρὸς ὑμᾶς ἰόντων. ἔπειτα δὲ οὓς μὲν ἂν ὑμεῖς
 πάντες ἐλησθε ἄρχοντας, ἐν οὐδεμιᾷ χώρᾳ ἔσονται, ὅστις δὲ ἂν ἑαυτὸν
 ἔληται στρατηγὸν, οὗτος ἔσται ἰκανὸς καὶ ἄρχοντα κατακτανεῖν καὶ

Σχόλιο [Σ90]: ἀναιροῦμαι πόλεμον : αρχίζω πόλεμο

Σχόλιο [Σ91]: αἰροῦμαι ἄρχοντα : εκλέγω αρχηγό

Σχόλιο [Σ92]: δεν θα υπολογίζονται καθόλου

Σχόλιο [Σ93]: κατακτείνω = σκοτώνω

ιδιώτην ὄν ἂν ὑμῶν ἐθέλη ἄκριτον, ἦν ὧσιν οἱ πεισόμενοι αὐτῷ, ὥσπερ
καὶ νῦν ἐγένετο.

26. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις αναφορικές προτάσεις.

Πλάτων Μενέξενος 238 β-γ

Γεννηθέντες δὲ καὶ παιδευθέντες οὕτως οἱ τῶνδε πρόγονοι ᾤκουν

πολιτείαν κατασκευασάμενοι, ἧς ὀρθῶς ἔχει διὰ βραχέων ἐπιμνησθῆναι.

Σχόλιο [U94]: αφού οργάνωσαν πολιτεία

Πολιτεία γὰρ τροφή ἀνθρώπων ἐστίν, καλὴ μὲν ἀγαθῶν, ἡ δὲ ἐναντία
κακῶν. Ὡς οὖν ἐν καλῇ πολιτείᾳ ἐτρέφθησαν οἱ πρόσθεν ἡμῶν, ἀναγκαῖον

δηλῶσαι, δι' ἣν δὴ κάκεινοι ἀγαθοὶ καὶ οἱ νῦν εἰσιν, ὧν οἶδε

τυγχάνουσιν ὄντες οἱ τετελευτηκότες. Ἡ γὰρ αὕτη πολιτεία καὶ τότε ἦν

καὶ νῦν, ἀριστοκρατία, ἐν ἣ νῦν τε πολιτευόμεθα καὶ τὸν αἰεὶ χρόνον ἐξ

ἐκείνου ὡς τὰ πολλά. Καλεῖ δὲ ὁ μὲν αὐτὴν δημοκρατίαν, ὁ δὲ ἄλλο, ᾧ ἂν

χαίρη, ἔστι δὲ τῆ ἀληθείᾳ μετ' εὐδοξίας πλήθους ἀριστοκρατία. Βασιλεῖς

μὲν γὰρ αἰεὶ ἡμῖν εἰσιν· οὗτοι δὲ ποτὲ μὲν ἐκ γένους, ποτὲ δὲ αἵρετοί·

ἐγκρατὲς δὲ τῆς πόλεως τὰ πολλά τὸ πλῆθος, τὰς δὲ ἀρχὰς δίδωσι καὶ

κράτος τοῖς αἰεὶ δόξασιν ἀρίστοις εἶναι, καὶ οὔτε ἀσθενείᾳ οὔτε πενίᾳ οὔτ'

ἀγνωσίᾳ πατέρων ἀπελήλαται οὐδεὶς οὐδὲ τοῖς ἐναντίοις τετίμηται, ὥσπερ

Σχόλιο [U95]: ἀπελαύνομαι : αποκλείομαι

ἐν ἄλλαις πόλεσιν, ἀλλὰ εἷς ὅρος, ὁ δόξας σοφὸς ἢ ἀγαθὸς εἶναι κρατεῖ καὶ

ἄρχει. Ἀξιῶ δὲ, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐάν τι τῶν ἀληθῶν μετὰ παρησίας

λέγω, μηδεμίαν μοι διά τοῦτο παρ' ὑμῶν ὀργήν γενέσθαι. Σκοπεῖτε γάρ ὡδί. Ὑμεῖς τήν παρρησίαν ἐπί μέν τῶν ἄλλων οὕτω κοινήν οἴεσθε δεῖν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε καί τοῖς ξένοις καί τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδεδώκατε, καί πολλούς ἄν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ὑμῖν μετά πλείονος ἐξουσίας ὅ,τι βούλονται λέγοντας ἢ πολίτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων. Ἐκ δέ τοῦ συμβουλεύειν ἐξεληλάκατε.

27. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τον πλάγιο λόγο.

Ἐνθα δὴ προσέρχεται Ξενοφῶντι τῶν πελταστῶν ἀνὴρ Ἀθήνησι φάσκων δεδουλευκέναι (Ἀθήνησι δεδούλευκα!) λέγων / ὅτι γιγνώσκοι τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων. καὶ οἶμαι, (ἔφη), ἐμὴν ταύτην πατρίδα εἶναι· καὶ εἰ μὴ τι κωλύει, ἐθέλω αὐτοῖς διαλεχθῆναι. --ἀλλ' οὐδὲν κωλύει, ἔφη, ἀλλὰ διαλέγου καὶ μάθε πρῶτον τίνες εἰσίν. οἱ δ' εἶπον ἐρωτήσαντος (χρονική μτχ. προτεροῦχρονο, γενική απόλυτη) ὅτι Μάκρωνες εἶη --ἐρώτα τοίνυν, ἔφη, αὐτοὺς (τί ἀντιτετάχεται) καὶ (τι) χρήζουσιν ἡμῖν πολέμιοι εἶναι. οἱ δ' ἀπεκρίναντο : --ὅτι καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τὴν ἡμετέραν χώραν ἔρχεσθε. ἔλεγον οἱ στρατηγοὶ ὅτι οὐ κακῶς γε ποιήσοντες, ἀλλὰ βασιλεῖ πολεμήσαντες ἀπερχόμεθα εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐπὶ θάλατταν βουλόμεθα ἀφικέσθαι. ἠρώτων

ἐκεῖνοι εἰ δοῖεν ἂν τούτων τὰ πιστά (Τὰ πιστά δοῖτε ἂν;) οἱ δ' ἔφασαν
καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν ἐθέλειν. ἐντεῦθεν διδόασιν οἱ Μάκρωνες
βαρβαρικὴν λόγχην τοῖς Ἑλλησιν, οἱ δὲ Ἕλληνες ἐκεῖνοις Ἑλληνικὴν
ταῦτα γὰρ ἔφασαν πιστὰ εἶναι· θεοὺς δ' ἐπεμαρτύραντο ἀμφότεροι

Ξενοφώντας Κύρον Ανάβασις, 4

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΛΑΓΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΛΕΚΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

(λέγω, φημί + ειδικό απαρέμφοτο +
ετεροπροσωπία, υποκ. σε αιτιατική)

Ειδική πρόταση - Ειδικό Απαρέμφοτο

ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

(γιγνώσκω, οἶδα)

Ειδική πρόταση - Κατηγορηματική
μετοχή

ΑΙΣΘΗΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ

(αἰσθάνομαι, ἀκούω, ὀρῶ)

Ειδική πρόταση - Κατηγορηματική
μετοχή

ΔΟΞΑΣΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ (ἡγοῶμαι)

Ειδικό απαρέμφοτο

Ευθεία ερώτηση

Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική
πρόταση

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΚΛΙΣΕΩΝ

Ρήμα <u>αρκτικού</u> χρόνου	Διατηρείται ο χρόνος και η έγκλιση !
Ρήμα <u>ιστορικού</u> χρόνου :	Ευκτική Πλαγίου λόγου
Οριστική - Υποτακτική (+άν)	
Δυνητική οριστική - Δυνητική ευκτική	ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ !!!

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 6

1. Να εντοπίσεις στο κείμενο περιπτώσεις πλαγίου λόγου και να τις μετατρέψεις σε ευθύ.
2. Να γίνουν όλες οι δυνατές μετατροπές από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο:

ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ	ΠΛΑΓΙΟΣ ΛΟΓΟΣ
1. «Οὐκ ἔστιν ἄλλη ὁδὸς πλην ταύτης».	1. — Οἱ ηγεμόνες (= οἱ ὀδηγοί) λέγουσιν — Οἱ ἡγεμόνες, ἔλεγον
2. «Ποιήσω δίκαια πράττων τοῦτο»	2. — Σωκράτης ἠπόρει εἰ ποιήσοι δίκαια πράττων τοῦτο.....
3. «Πάλαι (= ἀπὸ παλιά) προδότης οὗτός ἐστιν».	3. — Λακεδαιμόνιοι ἴσασι (οἶδα) πάλαι τοῦτον πάλαι προδότην ὄντα.
4. «Λαμβάνετε τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῶν φρυγικῶν κωμῶν».	4. — Ἀναξίβιος ἐκέλευσε τοὺς στρατηγούς
5. «Θηραμένης ἐψεύδετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ».	5. — Ἀθηναῖοι ἐγίνωσκον Θηραμένην ψευδόμενον ...
6. «Παραδῶμεν τὴν	6. — Πλαταιῆς τοὺς Θεοὺς ἐπήροντο (= ρωτούσαν, συμβουλευόνταν) εἰ παραδοίεν ...

πόλιν Θηβαίους»

Παραθετικά στον συγκριτικό βαθμό

(Δες στο **θείο** σελ. 122-126)

Επίθετα	Γενική Ενικού	Δοτική Ενικού	Κλητική	Γενική Πληθυντικού	Δοτική Πληθυντικού
ἀληθής	τοῦ ἀληθεστέρου	τῷ ἀληθεστέρω			
χαρίεσσα, τό χαρίεν					
νέος	τοῦ νεωτέρου				
ἄσμενος					
ἀπλοῦς	τοῦ ἀπλουστέρου				
ἡδεΐα	τῆς ἡδίονος		ῶ ἡδιον		τοῖς ἡδίοσι
μέγας					
ἀγαθόν					

πολύς					
Μικρός					

είσαφικνούμενοι : το α' πληθυντικό υποτακτικής αορίστου β' στην υποτακτική. Να κλιθεί η προστακτική αορίστου β'.

ἀπολωλέναι : το β' ενικό και β' πληθυντικό οριστικής και ευκτικής Ενεστώτα και Αορίστου β' στην ίδια φωνή.

28. Γνωρίζομαστε καλύτερα με τις αναφορικές προτάσεις.

Πλάτων Μενέξενος 238 β-γ

Γεννηθέντες δὲ καὶ παιδευθέντες οὕτως οἱ τῶνδε πρόγονοι ᾧκουσιν **πολιτείαν κατασκευασάμενοι**, ἧς ὀρθῶς ἔχει διὰ βραχέων ἐπιμνησθῆναι. Πολιτεία γὰρ τροφή ἀνθρώπων ἐστίν, καλὴ μὲν ἀγαθῶν, ἡ δὲ ἐναντία κακῶν. Ὡς οὖν ἐν καλῇ πολιτείᾳ ἐτρέφθησαν οἱ πρόσθεν ἡμῶν, ἀναγκαῖον δηλῶσαι, **δι' ἣν δὴ κάκεινοι ἀγαθοὶ καὶ οἱ νῦν εἰσιν, ὧν οἶδε τυγχάνουσιν ὄντες οἱ τετελευτηκότες**. Ἡ γὰρ αὐτὴ πολιτεία καὶ τότε ἦν καὶ νῦν, ἀριστοκρατία, ἐν ἣ νῦν τε πολιτευόμεθα καὶ τὸν ἀεὶ χρόνον ἐξ ἐκείνου ὡς τὰ πολλά. Καλεῖ δὲ ὁ μὲν αὐτὴν δημοκρατίαν, ὁ δὲ ἄλλο, **ᾧ ἂν χαιρή**, ἔστι δὲ τῇ ἀληθείᾳ μετ' εὐδοξίας πλήθους ἀριστοκρατία. Βασιλεῖς μὲν γὰρ ἀεὶ ἡμῖν εἰσιν· οὗτοι δὲ τοτὲ μὲν ἐκ γένους, τοτὲ δὲ αἵρετοί· ἐγκρατῆς δὲ τῆς πόλεως τὰ πολλά τὸ πλῆθος, τὰς δὲ ἀρχὰς δίδωσι καὶ κράτος τοῖς ἀεὶ δόξασιν ἀρίστοις εἶναι, καὶ οὔτε ἀσθενεία οὔτε πενία οὔτ' ἀγνωσία πατέρων **ἀπελήλαται** οὐδείς οὐδὲ τοῖς ἐναντίοις τετίμηται, ὥσπερ ἐν ἄλλαις πόλεσιν, ἀλλὰ εἷς ὅρος, ὁ δόξας

Σχόλιο [U96]: αφοῦ οργάνωσαν πολίτευμα

Σχόλιο [U97]: ἀπελαύνομαι : αποκλείομαι

σοφὸς ἢ ἀγαθὸς εἶναι κρατεῖ καὶ ἄρχει. Ἀξιῶ δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐάν τι τῶν ἀληθῶν μετὰ παρησίας λέγω, μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὀργὴν γενέσθαι. Σκοπεῖτε γάρ ὡδί. Ὑμεῖς τὴν παρησίαν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων οὕτω κοινὴν οἴεσθε δεῖν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ τοῖς ξένοις καὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς μεταδεδώκατε, καὶ πολλοὺς ἂν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ὑμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὅ,τι βούλονται λέγοντας ἢ πολίτας ἐν ἐνίαις τῶν ἄλλων πόλεων. Ἐκ δέ τοῦ συμβουλεύειν ἐξεληλάκατε.

ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7

Παραθετικά στον υπερθετικό βαθμό (Δες στο *θείο* σελ. 122-126)

Επίθετα	Γενική Ενικού	Δοτική Ενικού	Κλητική	Γενική Πληθυντικού	Δοτική Πληθυντικού
ἀληθής					
Χαρίεσσα					
Νέος					
ἄσμενος					
ἀπλούς					
ἡδεῖα					

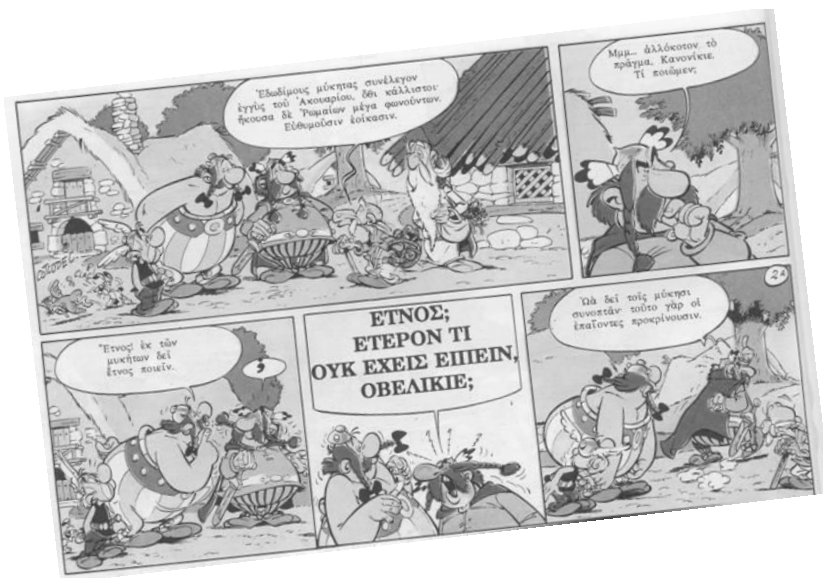
ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Τα αρχαία
συναρπάζουν!

Μέγας					
άγαθόν					
Πολύς					
Μικρός					

29. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ Ε 15

[5.15.1] Ταῦτ' οὖν ἀμφοτέροις αὐτοῖς λογιζομένοις ἐδόκει ποιητέα εἶναι ἢ ξύμβασις, καὶ οὐχ ἦσσαν τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐπιθυμία τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐκ τῆς νήσου κομίσασθαι· ἦσαν γὰρ οἱ Σπαρτιᾶται αὐτῶν πρῶτοί τε καὶ τόμοίωσ' σφίσι ξυγγενεῖς. [5.15.2] ἤρξαντο μὲν οὖν καὶ εὐθύς μετὰ τὴν ἄλωσιν αὐτῶν πράσσειν, ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι οὕτως ἤθελον, εὖ φερόμενοι, ἐπὶ τῇ ἴσῃ καταλύεσθαι. σφαλέντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τῷ Δηλίῳ παραχρῆμα οἱ Λακεδαιμόνιοι, γνόντες νῦν μᾶλλον ἂν ἐνδεξαμένους, ποιοῦνται τὴν ἐνιαύσιον ἐκεχειρίαν, ἐν ἧ ἔδει ξυνιόντας καὶ περὶ τοῦ πλέονος χρόνου βουλευέσθαι.

30. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

Γ. Αδίδακτο κείμενο Ξενοφώντος Συμπόσιον Ι, 11-12

Ἐκεῖνοι μὲν οὖν σιωπῇ ἐδείπνουν, ὥσπερ τοῦτο ἐπιτεταγμένον αὐτοῖς ὑπὸ κρείττονός τινος. Φίλιππος δ' ὁ γελωτοποιὸς κρούσας τὴν θύραν εἶπε τῷ ὑπακούσαντι εἰσαγγεῖλαι ὅστις τε εἴη καὶ δὴ ὅ τι κατάγεσθαι βούλοιο, συνεσκευασμένος τε παρεῖναι ἔφη πάντα τὰ ἐπιτήδεια ὥστε δειπνεῖν τὰλλότρια, καὶ τὸν παιῖδα δὲ ἔφη πάνυ πιέζεσθαι διὰ τε τὸ φέρειν μηδὲν καὶ διὰ τὸ ἀνάριστον εἶναι. ὁ οὖν Καλλίας ἀκούσας ταῦτα εἶπεν· Ἀλλὰ μέντοι, ὦ ἄνδρες, αἰσχρὸν στέγης γε φθονῆσαι· εἰσίτω οὖν. καὶ ἅμα ἀπέβλεψεν εἰς τὸν Αὐτόλυκον, δῆλον ὅτι ἐπισκοπῶν τί ἐκείνῳ δόξειε τὸ σκῶμμα εἶναι.

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: **κρείττονος** : την αιτιατική πληθυντικού του ίδιου βαθμού στο θηλυκό γένος **ὅ τι** : τη γενική ενικού του ίδιου γένους **ἔφη** : το τρίτο ενικό πρόσωπο της ευκτικής του ενεστώτα **πάντα** : τη δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος **φέρειν** : το απαρέμφατο αορίστου β' στην ίδια φωνή **ταῦτα** : την ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού γένους **ἄνδρες** : την κλητική του ενικού **αἰσχρὸν** : τη δοτική ενικού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος **εἰσίτω** : το

δεύτερο ενικό πρόσωπο στην ίδια έγκλιση στον ίδιο χρόνο **δόξειε** : το τρίτο ενικό πρόσωπο της οριστικής του ίδιου χρόνου

Γ3α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων και φράσεων: **αὐτοῖς, τῷ ὑπακούσαντι, διὰ τὸ φέρειν, ἀνάριστον, φθονήσαι, ἐκείνῳ** (μονάδες 6) **Γ3β. «εἶπε τῷ ὑπακούσαντι εἰσαγγεῖλαι ὅστις εἴη»: Να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.** Να ληφθεί υπόψη ότι ο πλάγιος λόγος εξαρτάται από το «εἶπε τῷ ὑπακούσαντι». (μονάδες 4)

31. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΙΟΥΝΙΟΣ 2018

Αριστοτέλους Ρητορική, Α' 1-2 (έκδ. του R. Kassel) Η σχέση ρητορικής και διαλεκτικής

Ἡ ρητορική ἐστὶν ἀντίστροφος¹ τῆ διαλεκτικῆ· ἀμφοτέραι γὰρ περὶ τοιούτων τινῶν εἰσὶν ἃ κοινὰ τρόπον τινὰ ἀπάντων ἐστὶ γνωρίζειν καὶ οὐδεμιᾶς ἐπιστήμης ἀφορισμένης². Διὸ καὶ πάντες τρόπον τινὰ μετέχουσιν ἀμφοῖν³. Πάντες γὰρ μέχρι τινὸς καὶ ἐξετάζειν καὶ ὑπέχειν λόγον καὶ ἀπολογεῖσθαι καὶ κατηγορεῖν ἐγχειροῦσιν. Τῶν μὲν οὖν πολλῶν οἱ μὲν εἰκῆ⁴ ταῦτα δρῶσιν, οἱ δὲ διὰ συνήθειαν ἀπὸ ἕξεως⁵. Ἐπει δ' ἀμφοτέρως ἐνδέχεται, ὁ δὲ ἄνθρωπος εἴη ἂν αὐτὰ καὶ ὁδῶ⁶ ποιεῖν· δι' ὃ γὰρ ἐπιτυγχάνουσιν οἱ τε διὰ συνήθειαν καὶ οἱ ἀπὸ ταυτομάτου, τὴν αἰτίαν θεωρεῖν ἐνδέχεται, τὸ δὲ τοιοῦτον ἤδη πάντες ἂν ὁμολογήσαιεν τέχνης ἔργον εἶναι.

1 ἀντίστροφος: ἀνάλογη. 2 εἰκῆ: τυχαία, χωρίς σχέδιο. 3 ἀφορισμένης: (εδώ) διακριτή. 4 ἀπὸ ἕξεως: ως αποτέλεσμα άσκησης. 5 ἀμφοῖν: γενική δυϊκού αριθμού 6 ὁδῶ: (εδώ) τρόπος, μέθοδος. του ἄμφω: καὶ οἱ δύο.

Splendide mendax

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, ΥΠΕΡ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΔΗΜ 18.25-28

Ο Δημοσθένης αναρωτήθηκε γιατί ο Αισχίνης τον κατηγορήσε με καθυστέρηση πολλών ετών για πράξεις που είχαν συμβεί παλαιότερα και για ποιο λόγο, ενώ είχε διαφορές μαζί του, στράφηκε εναντίον του Κτησιφώντα (βλ. σχετικά ΔΗΜ 18.1-7). Στη διήγησιν-πίστιν αναφέρθηκε στα γεγονότα από την έκρηξη του Γ' Ιερού πολέμου (355 π.Χ.) έως την σύναψη της "ειρήνης του Φιλοκράτη" (346 π.Χ.), πρωτοβουλία η οποία από τον ομιλητή αποδόθηκε στα μέλη της φιλομακεδονικής παράταξης. Υπενθυμίζεται ότι μετά τη σύναψη της ειρήνης απέμενε η επικύρωσή της με όρκο από τον Φίλιππο, γι' αυτό αποφασίστηκε να σταλεί στον Μακεδόνα βασιλιά πρεσβεία - η δεύτερη κατά σειρά (βλ. ΔΗΜ 19.64-66).

[25] Ἐπειδὴ τοίνυν ἐποίησατο τὴν εἰρήνην ἡ πόλις, ἐνταῦθα πάλιν σκέψασθε τί ἡμῶν ἐκάτερος προείλετο πράττειν· καὶ γὰρ ἐκ τούτων εἴσεσθε τίς ἦν ὁ Φίλιππῳ πάντα συναγωνιζόμενος, καὶ τίς ὁ πράπτων ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τὸ τῆ πόλει συμφέρον ζητῶν. ἐγὼ μὲν τοίνυν ἔγραψα βουλευῶν ἀποπλεῖν τὴν ταχίστην τοὺς πρέσβεις ἐπὶ τοὺς τόπους ἐν οἷς ἂν ὄντα Φίλιππον πυνθάνωνται, καὶ τοὺς ὄρκους ἀπολαμβάνειν· οὗτοι δ' οὐδὲ γράψαντος ἐμοῦ ταῦτα ποιεῖν ἠθέλησαν. [26] τί δὲ τοῦτ' ἐδύνατο, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ἐγὼ διδάξω. Φίλιππῳ μὲν ἦν συμφέρον ὡς πλείστον τὸν μεταξύ χρόνον γενέσθαι τῶν ὄρκων, ὑμῖν δ' ὡς ἐλάχιστον. διὰ τί; ὅτι ὑμεῖς μὲν οὐκ ἀφ' ἧς ὠμόσαθ' ἡμέρας μόνον, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἠλπίσατε τὴν εἰρήνην ἔσεσθαι, πάσας ἐξελύσατε τὰς παρασκευὰς τὰς τοῦ πολέμου, ὁ δὲ τοῦτ' ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου μάλιστα' ἐπραγματεύετο, νομίζων, ὅπερ ἦν ἀληθές, ὅσα τῆς πόλεως προλάβοι πρὸ τοῦ τοὺς ὄρκους ἀποδοῦναι, πάντα ταῦτα βεβαίως ἔξειν· οὐδένα γὰρ τὴν εἰρήνην λύσειν τούτων εἶνεκα.

Τολμᾶν : Απόδοσε το κείμενο στα νέα ελληνικά.

- προείλετο :β 'ενικό υποτακτικής και προστακτικής Ενεστώτα και Αορίστου Β'. Οι προστακτικές παρακειμένου.
εἴσεσθε : γ'ενικό οριστικής Ενεστώτα. Προστακτικές Ενεστώτα.
τὴν ταχίστην :τα παραθετικά επιθέτου (δοτική ενικού) και επιρρήματος.
ἀποδοῦναι : γ' πληθυντικό ευκτικής Ενεστώτα, παρατατικού στην ίδια φωνή. Τα απαρέμφατα όλων των χρόνων και στις δύο φωνές.
- Σύνταξε και αναγνώρισε υπογραμμισμένους τύπους και προτάσεις.

Σχόλιο [ΣΚ98]: γράφω (πανηγυρικός) προτείνω νόμο με έγγραφο.

Σχόλιο [ΣΚ99]: ἀπολαμβάνω ὄρκους :επιβάλλω ὄρκους

ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ : ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Splendide mendax

ΠΛ Συμπ 212c–213e

Ο Αλκιβιάδης καταφθάνει στο συμπόσιο και παίρνει τη θέση του ανάμεσα στους συμποσιαστές

Ο Σωκράτης, αντί για δικό του εγκώμιο προς τον Έρωτα, μετέφερε στους υπόλοιπους συμποσιαστές τη συζητήσή του με κάποια γυναίκα από την Μαντινεία, τη Διοτίμα, σχετικά με τη φύση και τα γνωρίσματα του Έρωτα (βλ. ΠΛ Συμπ 207a–208b). Ολοκληρώνοντας την αφήγηση της συζήτησης αυτής, ο φιλόσοφος δήλωσε ότι συμφωνεί μαζί της και τόνισε ότι ο Έρωτας είναι ο καλύτερος συμπαράστατης του ανθρώπου, μια που τον βοηθά στην απόκτηση της αρετής και την αθανασία.

Εἰπόντος δὲ ταῦτα τοῦ Σωκράτους τοὺς μὲν ἐπαινεῖν, τὸν δὲ Ἀριστοφάνη λέγειν τι ἐπιχειρεῖν, ὅτι ἐμνήσθη αὐτοῦ λέγων ὁ Σωκράτης περὶ τοῦ λόγου· καὶ ἐξαίφνης τὴν αὐλειον θύραν κρουομένην πολὺν ψόφον παρασχεῖν ὡς κωμαστῶν, καὶ αὐλητρίδος φωνὴν ἀκούειν. τὸν οὖν Ἀγάθωνα, Παῖδες, φάναι, [212d] οὐ σκέψεσθε; καὶ **ἐὰν μὲν τις τῶν ἐπιτηδείων ἦ, καλεῖτε**· εἰ δὲ μή, λέγετε ὅτι οὐ πίνομεν ἀλλ' ἀναπαυόμεθα ἤδη.

Καὶ οὐ πολὺ ὕστερον Ἀλκιβιάδου τὴν φωνὴν ἀκούειν ἐν τῇ αὐλῇ σφόδρα **μεθύοντος** καὶ μέγα βοῶντος, **ἐρωτῶντος** ὅπου Ἀγάθων καὶ κελεύοντος ἄγειν παρ' Ἀγάθωνα. ἄγειν οὖν αὐτὸν παρὰ σφᾶς τὴν τε αὐλητρίδα ὑπολαβοῦσαν καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἀκολουθῶν, καὶ ἐπιστῆναι ἐπὶ τὰς θύρας [212e] ἐστεφανωμένον αὐτὸν κιττοῦ τέ τινα στεφάνῳ δασεῖ καὶ **ἴων**, καὶ ταινίας ἔχοντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάνυ πολλὰς, καὶ εἰπεῖν· Ἄνδρες, χαίρετε· μεθύοντα ἄνδρα πάνυ σφόδρα δέξεσθε **συμπότην**, ἢ ἀπίομεν **ἀναδήσαντες** μόνον Ἀγάθωνα, ἐφ' ᾧπερ ἤλθομεν; ἐγὼ γάρ τοι, φάναι, χθὲς μὲν οὐχ οἷός τ' ἐγενόμην **ἀφικέσθαι**, νῦν δὲ ἤκω ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχων τὰς ταινίας, ἵνα ἀπὸ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς τὴν τοῦ σοφωτάτου καὶ καλλίστου κεφαλῆν ἐὰν εἶπω οὕτως ἀναδήσω. ἄρα καταγελάσεσθέ μου **ὡς μεθύοντος**; ἐγὼ δέ, κἂν ὑμεῖς [213a] γελάτε, ὅμως εὖ οἶδ' ὅτι ἀληθῆ λέγω. ἀλλὰ μοι λέγετε αὐτόθεν, **ἐπὶ ῥητοῖς** εἰσῶ ἢ μή; συμπίεσθε ἢ οὐ;

Σχόλιο [ΣΚ100]: ἐπιτηδείοι : φίλοι

Σχόλιο [ΣΚ101]: τὰ ἴ α :οι μενεξέδες

Σχόλιο [ΣΚ102]: οἷός τ' ἐγενόμην :δεν μπόρεσα

Σχόλιο [ΣΚ103]: ἐπὶ ῥητοῖς : να συμφωνήσουμε

Aude : Απόδοση το κείμενο στα νέα ελληνικά.

1. σκέψεσθε :β' ενικό οριστικής και προστακτικής Ενεστώτα και Παρακειμένου.
Οι προστακτικές παρακειμένου.
ἀπίομεν: γ' ενικό οριστικής Ενεστώτα. Προστακτικές Ενεστώτα.
ᾧπερ:οι πλάγιες πτώσεις ενικού πληθυντικού στο θηλυκό γένος.
3. Σύνταξε και αναγνώρισε υπογραμμισμένους τύπους και προτάσεις.

Splendide mendax

Θουκυδίδης Ελληνικά 4.6 *Επιχείρηση των Αθηναίων για κατάληψη των Μεγάρων*

Μετά την επιτυχία του στη Σφακτηρία (βλ. ΘΟΥΚ 4.37.1–4.41.4), ο Κλέωνας έγινε παντοδύναμος. Οι Αθηναίοι με επιθέσεις στην Πελοπόννησο και με την κατάληψη των Κυθήρων προκάλεσαν νέες δυσχέρειες στους Λακεδαιμονίους. Για να αποκλείσουν όμως την Πελοπόννησο, έπρεπε να καταλάβουν τα Μέγαρα.

[4.66.1] Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρουσ Μεγαρήσ οἱ ἐν τῇ πόλει πιεζόμενοι ὑπό τε Ἀθηναίων τῶ πολέμῳ, αἰεὶ κατὰ ἔτος ἕκαστον δις ἐσβαλλόντων πανστρατιᾶ ἐς τὴν χώραν, καὶ ὑπὸ τῶν σφετέρων φυγάδων τῶν ἐκ Πηγῶν, οἱ στασιασάντων ἐκπεσόντες ὑπὸ τοῦ πλήθους χαλεποὶ ἦσαν ληστεύοντες, ἐποιοῦντο λόγους ἐν ἀλλήλοις ὡς χρῆ δεξαμένους τοὺς φεύγοντας μὴ ἀμφοτέρωθεν τὴν πόλιν φθεῖρειν. [4.66.2] οἱ δὲ φίλοι τῶν ἔξω τὸν θροῦν αἰσθόμενοι φανερώσ μᾶλλον ἢ πρότερον καὶ αὐτοὶ ἠξίουσ τοῦτου τοῦ λόγου ἔχεσθαι. [4.66.3] γνόντες δὲ οἱ τοῦ δήμου προστάται οὐ δυνατὸν τὸν δῆμον ἐσόμενον ὑπὸ τῶν κακῶν μετὰ σφῶν καρτερεῖν, ποιοῦνται λόγους δείσαντες πρὸς τοὺς τῶν Ἀθηναίων στρατηγούς, Ἴπποκράτη τε τὸν Ἀρίφρονος καὶ Δημοσθένη τὸν Ἀλκισθέουσ, βουλόμενοι ἐνδοῦναι τὴν πόλιν καὶ νομίζοντες ἐλάσσω σφίσι τὸν κίνδυνον ἢ τοὺς ἐκπεσόντας ὑπὸ σφῶν κατελθεῖν.

Σχόλιο [ΣΚ104]: Πηγαί : λιμάνι των Μεγάρων

Σχόλιο [ΣΚ105]: ἐκπίπτω ὑπό τινός :εξορίζομαι από κάποιον

Aude : 1. Απόδοσε το υπογραμμισμένο κείμενο στα νέα ελληνικά.

2. Ποια ήταν η διμέτρη πίεση που δέχονταν οι Μεγαρείς;
3. **δίς** :να γράψεις ολά τα αριθμητικά
ἐκπεσόντες, φεύγοντες :να κλίνεις την ευκτική και προστακτική Αορίστου του αντίστοιχου ρήματος ενεργητικής διάθεσης.
θροῦς (ὄ) :οι πλάγιες πτώσεις ενικού πληθυντικού.
4. **Σύνταξε και αναγνώρισε υπογραμμισμένους τύπους.**
5. **Να αναλύσεις τους παρακάτω τύπους στις αντίστοιχες προτάσεις ἐσόμενον, βουλόμενοι.**

ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ : ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

1^ο ΓΕΛ ΓΛΥΦΑΔΑΣ

2020-2021

